

ಶ್ರೀಭರತಮುನಿಪ್ರಣೀತಂ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಂ ಅಧ್ಯಾಯ 31

Document Information

Text title : shrIbharatamunipraNItaM nATyashAstram adhyAya 31

File name : natya31.itx

Category : natyashastra

Location : doc_z_misc_major_works

Author : Sage Bharata

Latest update : May 31, 2025

Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

June 1, 2025

sanskritdocuments.org

ಶ್ರೀಭರತಮುನಿಪ್ರಣೀತಂ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಂ ಅಧ್ಯಾಯ 31

.. ಶ್ರೀರಸ್ತು ..

ಅದೈಕತ್ರಿಸಂಶೋಧ್ಯಾಯಃ .

ವಾದ್ಯಂ ತುರ್ಯಾಯನಂ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ಕಲಾಪಾತಲಯಾನ್ವಿತಃ .

ಕಲಾಸ್ತಸ್ಯ(ಕಾಲಸ್ತಸ್ಯ) ಪ್ರಮಾಣಂ ಹಿ ವಿಜ್ಞೇಯಂ ತಾಲಯೋಗತಃ .. 1..

ಯಾ ಲೌಕಿಕೀ ಕಲಾ ಕಾಷ್ಠಾ ನಿರ್ಮೇಷಶ್ಚ ಸ್ಮೃತೋ ಬುದ್ಧಿಃ .

ನ ಸಾ ತಾಲಕಲಾ ಜ್ಞೇಯಾ ಹ್ಯನ್ಯೈಷಾ ತಾಲಜಾ ಕಲಾ .. 2..

ನಿರ್ಮೇಷಾಃ ಪಂಚ ವಿಜ್ಞೇಯಾ ಗೀತಕಾಲೇ ಕಲಾಂತರಂ .

ತತಃ ಕಲಾಕಾಲಕೃತೋ ಲಯ ಇತ್ಯಭಿನಂಜಿತಃ .. 3..

ತ್ರಯೋ ಲಯಾಸ್ತು ವಿಜ್ಞೇಯಾ ದ್ರುತಮಧ್ಯವಿಲಂಬಿತಾಃ .

ಯಸ್ತತ್ರ ತು ಲಯೋ ಮಧ್ಯಸ್ತತ್ರಮಾಣಕಲಾ ಸ್ಮೃತಾ .. 4..

ಕಲಾಕಾಲಪ್ರಮಾಣೇನ ತಾಲ ಇತ್ಯಭಿನಂಜಿತಃ .

ತ್ರಿವಿಧಾ ಸಾ ಚ ವಿಜ್ಞೇಯಾ ತ್ರಿಮಾರ್ಗನಿಯಮಾ ಬುದ್ಧಿಃ .. 5..

ಚಿತ್ರೇ ದ್ವಿಮಾತ್ರಾ ಕರ್ತವ್ಯಾ ವೃತ್ತೌ ಸಾ ದ್ವಿಗುಣಾ ಸ್ಮೃತಾ .

ಚತುರ್ಗುಣಾ ದಕ್ಷಿಣೇ ಸ್ಯಾದಿತ್ಯೇವಂ ತ್ರಿವಿಧಾ ಕಲಾ .. 6..

ತ್ಯಸ್ರಶ್ಚ ಚತುರಸ್ರಶ್ಚ ಸ ತಾಲೋ ದ್ವಿವಿಧಃ ಸ್ಮೃತಃ .

ದ್ವಿವಿಧಸ್ಯಾಪಿ ತಾಲಸ್ಯ ತ್ವೇಕಾ ಪ್ರಕೃತಿರಿಷ್ಟತೇ .. 7..

ತಥಾ ಯೋನಿದ್ವಯಂ ತಾಲಾ ಚಾನ್ಯಾಮಾನಂ ನಿಬೋಧತ .

ಚಂಚೂಪುಟಸ್ತು ವಿಜ್ಞೇಯಾ ತಥಾ ಚಾಯಪುಟಾ ಬುದ್ಧಿಃ .. 8..

ಚತುರಸ್ರಸ್ತು ವಿಜ್ಞೇಯಸ್ತಾಲಶ್ಚಂಚೂಪುಟೋ ಬುದ್ಧಿಃ .

ತ್ಯಸ್ರಶ್ಚಂಚೂಪುಟಶ್ಚೈವ ಗುರುಲಘ್ವಕ್ಷರಾನ್ವಿತಃ .. 9..

ಆದೌ ದ್ವೇ ಗುರುಣೀ ಯಸ್ಯ ಲಘ್ವೇಕಂ ಪ್ಲುತಮೇವ ಚ .

ಅಕ್ಷರಾಣಾಂ ನಿವೇಶೀನ ಸ ತು ಚಂಚೂಪುಟಸ್ತದಾ .. 10..

ಆದೌ ಗುರ್ವಕ್ಷರಂ ?? ಅಂತೇ ಲಘೂನಿ ಚೈವ ಹಿ .

ತ್ಯಸ್ರಃ ಸ ಖಲು ವಿಜ್ಞೇಯಸ್ತಾಲಶ್ಚಂಚೂಪುಟಾಶ್ರಯಃ .. 11..

ಸನ್ನಿಪಾತಸ್ತತಃ ಶಮ್ಯಾ ತಾಲಃ ಶಮ್ಯಾಮಧಾಪಿ ವಾ .

ಸನ್ನಿಪಾತಾದಿಕೋ ಜ್ಞೇಯಃ ಶಮ್ಯಾದಿಶ್ಚ ತಥಾಪರಃ .. 12..

ತಾಲಾದಿಶ್ಚ ತ್ರಿಭಿರ್ಭೇದೈಃ ಪುನಶ್ಚಂಚೂಪುಟೋ ಭವೇತ್ .
 ಶಮ್ಯಾದಿಕಸ್ತು ವಿಜ್ಞೇಯಸ್ತಜ್ಞೈರಾಸಾರಿತಾದಿಷು .. 13..
 ತಾಲಾದಿಕಸ್ತಥಾ ಪ್ರೋಕ್ತೋ ವಿದ್ವದ್ಭಿಃ ಪಾಣಿಕಾದಿಷು .
 ಚಂಚೂಪುಟಸ್ಯ ಯೇ ಭಾವಾಃ ಸನ್ನಿಪಾತಾದಯಸ್ತು ಯೇ .. 14..
 ತ ಏವ ಭೇದಾ ವಿಜ್ಞೇಯಾ ಬುದ್ಧಿಶ್ಚಂಚೂಪುಟಸ್ಯ ಚ .
 ಸನ್ನಿಪಾತಾದಿಕಃ ಸ್ವಸ್ಯ ಬಲವಾನ್ನೇತರಸ್ತಥಾ .. 15..
 ಷಟ್ಕಲೋಽಷ್ಟಕಲಶ್ಚೈವ ತಾಲೋ ಹ್ಯಸ್ಮಾತ್ಪ್ರವರ್ತತೇ .
 ದ್ವಿಪ್ರಕಾರಃ ಪುನಶ್ಚಾಯಂ ನಿಃಶಬ್ದಃ ಶಬ್ದವಾಂಸ್ತಥಾ .. 16..
 ಅನಯೋರ್ಮಿಶ್ರಬ್ಧಿಃಅವಂ ತು ಮಿಶ್ರಸ್ತಾಲಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ .
 ಶಮ್ಯಾತಾಲಪ್ರವೇಶೇನ ?? ವಿಧೀಯತೇ .. 17..
 ಷಟ್ಪಿತಾಪುತ್ರಕಕೃತಃ ಪಂಚಪಾಣಿರುದಾಹೃತಃ .
 ಆದ್ಯಂ ಪುನಃ ದ್ವಿತೀಯಂ ಚ ಲಘು ಯತ್ರಾಕ್ಷರಂ ಭವೇತ್ .. 18..
 ತೃತೀಯಂ ಚ ಚತುರ್ಥಂ ಚ ಗುರುಣಿ ಪಂಚಮಂ ಲಘು .
 ಪುನಃತಃ ಷಟ್ಪಿತಾಪುತ್ರೋ ಗುರುಲಾಘವಸಂಯುತಃ .. 19..
 ಪಂಚಪಾಣಿಃ ಸ ವಿಜ್ಞೇಯಃ ಷಟ್ಪಾತಸ್ತು ಷಡಕ್ಷರಃ .
 ಸನ್ನಿಪಾತಸ್ತತಸ್ತಾಲಃ ಶಮ್ಯಾ ತಾಲಸ್ತಥೈವ ಚ .. 20..
 ಶಮ್ಯಾ ಚೈವ ಹಿ ತಾಲಶ್ಚ ಷಟ್ಪಾತಸ್ತಸ್ಯ ಕೀರ್ತಿತಃ .
 ತಾಲಾದಿಸ್ತ್ಯಸ್ರಭೇದೋಽನ್ಯಃ ಸಂಪತ್ಕೇಷ್ಟಕಸಂಜ್ಞಿತಃ .. 21..
 ಗುರುಪಂಚಾಕ್ಷರಾದ್ಯಂತಪುನಃತಮಾತ್ರಾಸಮನ್ವಿತಃ .
 ತ್ಯಸ್ರಂ ಸರ್ವಗುರುಂ ಕೃತ್ವಾ ನಿಷ್ಕಾಮಂ ತ್ವತ್ರ ಯೋಜಯೇತ್ .. 22..
 ಶಮ್ಯಾದ್ವಯಂ ತತಸ್ತೇಷು ಉದ್ಭದ್ಧಃ ಕಥಿತೋ ಬುದ್ಧಿಃ .
 ವ್ಯುದಸ್ಯ ಯುಗ್ಮತೋ ಯೇ ಚ ಪಂಚತಾಲಾ ಭವಂತಿ ಹಿ .. 23..
 ಮಿಶ್ರಾ ಗೀತಂಗಸಂಯುಕ್ತಾ ಜ್ಞೇಯಾ ಹ್ಯುದ್ಭದ್ಧಕಾದಯಃ .
 ಕಲಾಃ ಪಂಚ ತಥಾ ಸಪ್ತ ಪುನರ್ನವ ಚ ಕೀರ್ತಿತಾಃ .. 24..
 ದಶೈಕಾದಶ ಚೈವೈತೇ ಸಂಕೀರ್ಣಾಃ ಸಮುದಾಹೃತಾಃ .
 ನ ಹ್ಯೇಷಾಮುಪಯೋಗೋಽಸ್ತಿ ಸಪ್ತರೂಪೇ ಧ್ರುವಾಸು ಚ .. 25..
 ಪ್ರವೃತ್ತಾದಿಷು ಕರ್ತವ್ಯಾ ಏತೇ ಭೂಯಃ ಪ್ರಯೋಕ್ತಭಿಃ .
 ಯಥಾಕ್ಷರೋಽಥ ದ್ವಿಕಲಸ್ತಥೈವ ಚ ಚತುಷ್ಟಲಃ .. 26..
 ತ್ರಯೋ ಭೇದಾ ಹಿ ತಾಲಸ್ಯ ?? ದ್ವಿಗುಣಾಃ ಸ್ತೃತಾಃ .
 ಚತುರಸ್ತ್ರೈಭಿರ್ಭೇದೈಸ್ತಾಲಸ್ತು ಪರಿಕೀರ್ತಿತಃ .. 27..
 ಚತುಷ್ಟಲೋ ಹ್ಯಷ್ಟಕಲಃ ಕಲಾಃ ಷೋಡಶ ಚೈವ ಹಿ .

ತ್ಯಸ್ರಕಾಲಸ್ತು ಷಡ್ಭೇದಸ್ತಿಕಲಃ ಷಟ್ಕಲಸ್ತಥಾ .. 28..
 ಕಲಾ ದ್ವಾದಶ ಚೈವಾಸ್ಯಾಶ್ಚತುರ್ವಿಂಶತಿರೇವ ಚ .
 ಚತ್ವಾರಿಂಶತ್ತಥಾಷ್ಟೌ ಚ ತಥಾ ಷಣ್ಣವತಿಃ ಕಲಾಃ .. 29..
 ತಾಲೋ ನವವಿಧಶ್ಚಾಯಂ ಸಮಾಸಾತ್ಪರಿಕೀರ್ತಿತಃ .
 ತತ್ರ ಚಾಲಾಪ(ಚಾತ್ಮಾಥ)ನಿಷ್ಯಾಮೌ ವಿಕ್ಷೇಪೋಽಥ ಪ್ರವೇಶನಂ .. 30..
 ಚತುರ್ವಿಕಲ ಇತ್ಯೇವಂ ನಿಃಶಬ್ದಃ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಃ .
 ಶಮ್ಯಾತಾಲೋ ಧ್ರುವಶ್ಚೈವ ಸನ್ನಿಪಾತಸ್ತಥಾ ಪರೇ .. 31..
 ಇತಿ ಶಬ್ದೇನ ಸಂಯುಕ್ತೋ ವಿಜ್ಞೇಯಸ್ತು ಚತುರ್ವಿಧಃ .
 ಏತೇಷಾಂ ಚೈವ ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಹಸ್ತಾಂಗುಲಿವಿಕಲ್ಪನಂ .. 32..
 ಉತ್ತಾನಾಂಗುಲಿಸಂಕೋಚ ಆಲಾಪ ಇತಿ ಸಂಜ್ಞಿತಃ .
 ನಿಷ್ಕ್ರಮೋಽಧೋಗತಸ್ಯ(ಗತಾನಾಂ) ಸ್ಯಾದಂಗುಲೀನಾಂ ಪ್ರಸಾರಣಾತ್ .. 33..
 ತಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣತಃ ಕ್ಷೇಪೋ ವಿಕ್ಷೇಪ ಇತಿ ಸಂಜ್ಞಿತಃ .
 ನಿವರ್ತನಂ ಚ ಹಸ್ತಸ್ಯ ಪ್ರವೇಶೋಽಧೋಮುಖಸ್ಯ ತು .. 34..
 ಯದಾ ಚತುಷ್ಕಲೋ ಯೋಗಸ್ತದಾ ತ್ವೇಷ ವಿಧಿಃ ಸ್ಮೃತಃ .
 ನಿಷ್ಕ್ರಮಶ್ಚ ಪ್ರವೇಶಶ್ಚ ದ್ವಿಕಲೇ ಪರಿಕೀರ್ತಿತೌ .. 35..
 ಏಷಾಮಂತರಪಾತಾಸ್ತು ಪಾತಸಂಜ್ಞಾಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಾಃ .
 ಸಹವ್ಯಸ್ತನಿಪಾತಸ್ತು ಸಮ್ಯಾನಾಲಶ್ಚ ವಾಮತಃ .. 36..
 ಹಸ್ತಯೋಸ್ತು ಸಮಃ ಪಾತಃ ಸನ್ನಿಪಾತ ಇತಿ ಸ್ಮೃತಃ .
 ಕಲಾ ಯಾ ತ್ರಿವಿಧಾ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ತಸ್ಯಾಃ ಪಾತೋ ಧ್ರುವಃ ಸ್ಮೃತಃ .. 37..
 ಯಥಾಕ್ಷರಸ್ಯ ತಾಲಸ್ಯ ?? ಗುರ್ವಕ್ಷರೇ ಸ್ಮೃತಃ .
 ಯಥಾಕ್ಷರಕೃತ್ಯೈಃ ಪಾತ್ಯೈಸ್ತಾಲೇ ಜ್ಞೇಯೋ ಯಥಾಕ್ಷರಃ .. 38..
 ಗುರ್ವಕ್ಷರೈಸ್ತು ವಿಶ್ಲಿಷ್ಟೈಃ ಸ ನವದ್ವಿಕಲಃ ಸ್ಮೃತಃ .
 ದ್ವಿಭಾವಾ ದ್ವಿಕಲಸ್ಯಾತ್ರ ವಿಜ್ಞೇಯಸ್ತು ಚತುಷ್ಕಲಃ .. 39..
 ತ್ಯಸ್ರಶ್ಚ ಚತುರಸ್ತಶ್ಚ ಷಟ್ಕಲೋಽಷ್ಟಕಲಸ್ತಥಾ .
 ಧ್ರುವಾಣಾಂ ತು ಭವೇತ್ತಾಲೈಸ್ತಂ ಚ ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ತತ್ತ್ವತಃ .. 40..
 ಕನಿಷ್ಠಾಂಗುಲಿನಿಷ್ಯಾಮಃ ಶಮ್ಯಾ(ಸಮ್ಯಾ) ಚೈವ ತತೋ ಭವೇತ್ .
 ಕನಿಷ್ಠಾನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂ ತು ನಿಷ್ಯಾಮೋಽತೋ ವಿಧೀಯತೇ .. 41..
 ತತಶ್ಚ ತಾಲಃ ಕರ್ತವ್ಯಾ ಶಮ್ಯಾ ಚೈವ ತು ಪಂಚಮೀ .
 ಪ್ರವೇಶೋ ?? ಷಷ್ಠಃ ಕರ್ತವ್ಯಸ್ತರ್ಜನೀಕೃತಃ .. 42..
 ನಿಷ್ಯಾಮಸನ್ನಿಪಾತಾಂತೇ ನಿತ್ಯಮಷ್ಟಕಲೋ ಭವೇತ್ .
 ಏಷ ಯುಗ್ಮೇ ಕಲಾಪಾತವಿಕಲ್ಪೋಽಬ್ಜುಲಿಭಿಃ ಕೃತಃ .. 43..

ಕನಿಷ್ಠಾಂಗುಲಿನಿಷ್ಕಾಮಃ ಪ್ರಥಮೇ ತು ಕಲೇ ಭವೇತ್ .
 ಶಮ್ಯಾಪಾತೋ ದ್ವಿತೀಯಾ ಚ ತೃತೀಯಾ ತಾಲ ಏವ ಚ .. 44..
 ಶಮ್ಯಾ ತತ್ರ ಚತುರ್ಥಿ ಚ ಪಂಚಮೀ ತರ್ಜನೀಕ್ರಮಾತ್ .
 ಷಷ್ಠಶ್ಚ ಸನ್ನಿಪಾತಃ ಸ್ಯದೇಷ ವೈ ಷಟ್ಕಲೋ ವಿಧಿಃ .. 45..
 ಏಷ ತ್ರ್ಯಸ್ರೇ ಕಲಾಪಾತೇ ವಿಕಲ್ಪೋಽಜ್ಞುಲಿಭಿಃ ಕೃತಃ .
 ಕನಿಷ್ಠಾಂಗುಲಿನಿಷ್ಕಾಮೇ ಪ್ರವೇಶಶ್ಚ ತಥಾ ಭವೇತ್ .. 46..
 ಕನಿಷ್ಠಾನಾಮಿಕಾಸ್ಥಾನೇ ತಾಲೋ ಜ್ಞೇಯಸ್ತೃತೀಯಕೇ .
 ಶಮ್ಯಾಪಾತಶ್ಚತುರ್ಥಿ ಸ್ಯಾನಿಷ್ಕಾಮೋ ಮಧ್ಯಮಾಕೃತಃ .. 47..
 ಷಷ್ಠತಾಲಸ್ತಥಾ ಜ್ಞೇಯೋ ನಿಷ್ಕಾಮಸ್ತರ್ಜನೀಕೃತಃ .
 ಶಮ್ಯಾಷ್ಟಮೀ ತತಸ್ತಾಲೋ ನವಮೀ ತು ಕಲಾ ಸ್ಮೃತಾ .. 48..
 ಕನಿಷ್ಠಿಕಾಪ್ರವೇಶಸ್ತು ದಶಮೀ ತು ಕಲಾ ಭವೇತ್ .
 ನಿಷ್ಕಾಮಶ್ಚೈವ ತರ್ಜನಾಸ್ತದನಂತರಮಿಶ್ಯತೇ .. 49..
 ಸನ್ನಿಪಾತಸ್ತಥಾ ತೇ ಚ ಕಲಾದ್ವಾದಶಕಂ ಭವೇತ್ .
 ಏಷತೋ ವಾಪವಿಕ್ಷೇಪವ್ಯವಧಾನಶ್ಚ ಪಂಡಿತ್ಯೈಃ .. 50..
 ವಿಧಿಷ್ಟತುಷ್ಕಲೋ ಜ್ಞೇಯಃ ಪ್ರಾಗುಕ್ತಾಂಗುಲಿಭಿಃ ಕೃತಃ .
 ದ್ವಿಕಲಶ್ಚತುಷ್ಕಲಶ್ಚ ಪಾದಭಾಗಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ .. 51..
 ಚತ್ವಾರಃ ಪಾದಭಾಗಾಶ್ಚ ?? ಹಿ ಪರಿನಾಟ್ಯತೇ .
 ಚಂಚತ್ಪುಟಸ್ಯ ತಾಲಸ್ಯ ತಥಾ ಚಂಚೂಪುಟಸ್ಯ ಚ .. 52..
 ಪಂಚಬಾಣೈಶ್ಚ ವಿಜ್ಞೇಯಾ ಭೇದಾ ಹ್ಯೇತೇ ಪೃಥಕ್ಪೃಥಕ್ .
 ಏವಮೇಷ ಮಯಾ ತಾಲಃ ಸಮಾಸಾತ್ಪರಿಕೀರ್ತಿತಃ .. 53..
 ಆಸಾರಿತೇ ವರ್ಧಮಾನೇ ಗೀತೇಷ್ಟಪಿ ಹಿ ಯಃ ಸ್ಮೃತಃ .
 ಅಧಾಸಾರಿತಕಾನಾಂ ತು ಸಂಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಲಕ್ಷಣಂ .. 54..
 ಭೇದಶ್ಚಂಚತ್ಪುಟಸ್ಯಾದೌ ತಥಾ ಗುರುಲಘುಪುಲ್ಲತೈಃ .
 ಪಂಚಪಾಣಿಂ ತತಃ ಕುರ್ಯಾದ್ವಿ ರಭ್ಯಸ್ತಂ ಪ್ರಯೋಗವಿತ್ .. 55..
 ಯಥಾಕ್ಷರಂ ತು ಸರ್ವತ್ರ ಯಥಾವದ್ವಿನಿವೇಶಯೇತ್ .
 ಶಮ್ಯಾತಾಲಃ ಪುನಶ್ಚೈವ ಶಮ್ಯಾತಾಲಮಧಾಪಿ ಚ .. 56..
 ಆದ್ಯೇಽಕ್ಷರೇ ಸನ್ನಿಪಾತಂ ಪಂಚಬಾಣಶ್ಚ ಯೋ ಭವೇತ್ .
 ತಾಲಂ ಶಮ್ಯಾಂ ಚ ತಾಲಂ ಚ ಶಮ್ಯಾತಾಲೌ ತತಃ ಪರಂ .. 57..
 ಏಷ ಏವ ದ್ವಿತೀಯೇಽಪಿ ಪಂಚಬಾಣೋ ವಿಧಿಃ ಸ್ಮೃತಃ .
 ಪುತಚ್ಛೇದೇಽಪಿ ತಸ್ಯೇಷ್ಟಃ ಸನ್ನಿಪಾತಃ ಪ್ರಯೋಕ್ತಭಿಃ .. 58..
 ಏವಂ ಯಥಾಕ್ಷರಂ ಜ್ಞೇಯಂ ಕನಿಷ್ಠಾಸಾರಿತಂ ಬುದ್ಧಿಃ .

ಯಥಾಕ್ಷರಸ್ಯಾಕ್ಷರೈಶ್ಚ ತಾಲಪಾತಾನ್ನಿಬೋಧತ .. 59..
 ಚಕಾರೇ ತು ಭವೇಚ್ಛಮ್ಯಾ ದ್ವಿತೀಯೇ ತಾಲ ಏವ ಚ .
 ಪುಕಾರೇ ತು ಭವೇಚ್ಛಮ್ಯಾ ಟಕಾರೇ ತಾಲ ಏವ ಚ .. 60..
 ಏವಂ ಚಂಚೂಪುಟೇ ಜ್ಞೇಯಂ ಪಂಚಪಾಣೇರತಃ ಪರಂ .
 ಷಡಾರೇ ಸನ್ನಿಪಾತಃ ಸ್ಯಾತ್ಪಿಂಕಾರೇ ತಲ ಏವ ಚ .. 61..
 ತಕಾರೇ ತು ಭವೇಚ್ಛಮ್ಯಾ ಏಕಾರೇ ತಾಲ ಏವ ಚ .
 ತ್ರಕಾರೇ ತು ಭವೇಚ್ಛಮ್ಯಾ ಕಕಾರೇ ತಾಲ ಏವ ಚ .. 62..
 ದ್ವಿತೀಯೇಽಪ್ಯೇವಮೇವ ಸ್ಯಾತ್ಸನ್ನಿಪಾತಸ್ತತಃ ಪರಂ .
 ಗುರ್ವಕ್ಷರಾಣಾಂ ವಿಶ್ಲೇಷಾದೇವಮೇವ ತು ಮಧ್ಯಮಂ .. 63..
 ವಿಶ್ಲೇಷಿತಾನಾಮೇಷಾಂ ತು ದ್ವಿಭಾವೇ ಯಾ ಕಲಾ ಭವೇತ್ .
 ಪಾತಾಂತೇ ಸಾ ಪ್ರಯೋಕ್ತವ್ಯಾ ಯಥಾವದನುಪೂರ್ವಶಃ .. 64..
 ದ್ವಿಭಾವಾನ್ಮಧ್ಯಮಸ್ಯೇವ ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಿತ್ಯಭಿಧೀಯತೇ .
 ಮಧ್ಯಮಸ್ಯ ವಿಧನೇನ ನೃಸೇಚ್ಛ ದ್ವಿಗುಣಾಃ ಕಲಾಃ .. 65..
 ಸನ್ನಿಪಾತ್ಪ್ರೇರ್ನಿಪಾತ್ಪ್ರೇಶ್ಚ ತೇಷಾಂ ವಸ್ತು ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಂ .
 ಸಮಾನಲಕ್ಷಣಾಂಶ್ಚೈವ ಗದತೋ ಮೇ ನಿಬೋಧತ .. 66..
 ನಿಹತ್ಯ ದಾನವಂ ಘೋರಂ ರುದ್ರೇಣಾಮಿತತೇಜಸಾ .
 ನೃತ್ಯಮುತ್ಪಾದಿತಂ ಚಿತ್ರಂ ಪೂರ್ವಂ ತಾಂಡವಸಂಜ್ಞಿತಂ .. 67..
 ಅಥ ಭೂತಗಣೈಃ ಸರ್ವೈಸ್ತಸ್ಮಿನ್ಕಾಲೇ ಮಹಾತ್ಮಭಿಃ .
 ವರ್ಧಮಾನಮಿದಂ ದೃಷ್ಟಂ ಪಿಂಡೀಬಂಧೈರ್ವಿಭೂಷಿತಂ .. 68..
 ಪರಿತುಷ್ಟಶ್ಚ ತದ್ವೃಷ್ಟಾಃ ಸಪತ್ನೀಕೋ ವೃಷದ್ವಜಃ .
 ಪ್ರದದೌ ತು ವರಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಸಹ ದೇವಗಣಾಧಿಪೈಃ .. 69..
 ಲಕ್ಷ್ಯಲಕ್ಷಣಸಂಪನ್ನಾ ಮಾರ್ಗಯುಕ್ತವಿಧಿ(ಧಿ) ಕ್ರಮೈಃ .
 ವರ್ಧಮಾನಪ್ರಯೋಕ್ತಾರೋ ಯಾಸ್ಯಂತಿ ಶಿವಗೋಚರಂ .. 70..
 ಏವಮೇತನ್ಮಯಾ ದೃಷ್ಟಂ ಪಿಂಡೀಬಂಧನಿಮಿತ್ತತಃ .
 ಅಧುನಾ ತು ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಲಕ್ಷಣಂ ಶೃಣುತ ದ್ವಿಜಾಃ .. 71..
 ವೃತ್ತಿದಕ್ಷಿಣಚಿತ್ರೇಷು ಮಾರ್ಗೇಷು ವಿನಿಯೋಜಿತಂ .
 ದ್ವಿವಿಧಂ ವರ್ಧಮಾನಂ ಸ್ಯಾತ್ಸಪ್ತಮಾಣವಿನಿಮಿತ್ತಂ .. 72..
 ಅತಾಲಂ ಚ ಸತಾಲಂ ಚ ತತ್ಪ್ರಮಾಣಂ ದ್ವಿಜಾಃ ಸ್ಮೃತಂ .
 ಚತಸ್ರಃ ಕಾಂಡಿಕಾಶ್ಚೈವ ತಾವಂತ್ಯಾಸಾರಿತಾನಿ ತು .. 73..
 ಧ್ರುವಕೇಣ ಕಲಾಭಿಸ್ತು ಕಂಡಿಕಾ ದೇವಕಲ್ಪಿತಾ .
 ವರ್ಧಮಾನಶರೀರೇ ತು ಕ್ರಿಯತೇ ಮಾರ್ಗಯೋಜನಾ .. 74..

ಆದ್ಯಾ ನವಕಲಾ ತು ಸ್ಯಾದಷ್ಟಾಭಿಸ್ತತ್ಪರಾ ಸ್ಮೃತಾ .
 ದಶ ಷಟ್ಪ ತಥಾ ಚೈವ ತೃತೀಯಾ ಕಂಡಿಕೇಷ್ಯತೇ .. 75..
 ಚತುರ್ಥೀ ಕಂಡಿಕಾ ಚೈವ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶತ್ಕಲಿಕಾ ಸ್ಮೃತಾ .
 ಕಲಾಭಿರೇವಂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಾ ಕಂಡಿಕಾ ವರ್ಧಮಾನಕೇ .. 76..
 ಕೇವಲಂ ಮಾರ್ಗಸಂಭೂತಾ ಸ್ವಾಲಯೋಪಾಂಗವರ್ಜಿತಾ .
 ಏಕದ್ವಿತ್ರಿಚತುರ್ಯೋಗಾತ್ತಾಭಿರಾಸಾರಿತಾನಿ ತು .. 77..
 ವರ್ಧಮಾನೇ ಪ್ರಸೂಯಂತೇ ಮಾರ್ಗತಾಲಾಂಗಯೋಗತಃ .
 ಪ್ರಥಮಾಂ ಕಂಡಿಕಾಂ ಕೃತ್ವಾ ಬಾಲತಾಲಪ್ರಯೋಜಿತಂ .. 78..
 ಅಂತಿಮಾರ್ಧಕಲಾಹೀನಂ ಕುರ್ಯಾದೇವಂ ಕನಿಷ್ಠಕಂ .
 ದ್ವಿತೀಯಾಂ ಕಂಡಿಕಾಂ ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರಥಮಾ ಸಕಲಾ ಯದಿ .. 79..
 ಯೋಜ್ಯತೇ ಪೂರ್ವತಾಲೇನ ತದಾ ತತ್ಸ್ಯಾಲ್ಲಯಾಂತರಂ .
 ವರ್ಧಮಾನಂ ವಿನಾ ಚಿತ್ರೇ ನ ಹಿ ವೃತ್ತೌ ಲಯಾಂತರಂ .. 80..
 ಬಹಿರ್ವಾ ವರ್ಧಮಾನೇ ವಾ ಕನಿಷ್ಠಾಂ ನ ಹಿ ದಕ್ಷಿಣೇ .
 ದ್ವಿಗುಣಕ್ಷೀರ(ಗುಣಾಕ್ಷರ)ಸಂಯೋಗಾದನ್ಯಮಾರ್ಗನಿಯೋಜನಾತ್ .. 81..
 ನೃತ್ಯಕಾಲವಿಶೇಷಾಚ್ಚ ಬಾಲಾದನ್ಯಲ್ಲಯಾಂತರಂ .
 ತೃತೀಯಾ ಸದ್ವಿತೀಯಾ ಚ ಪ್ರಥಮಾ ಚೈವ ತತ್ಕಲಾ .. 82..
 ದ್ವಿಕಲಂ ಯೋಗಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ಮಧ್ಯಮಾಸಾರಿತಂ ತು ತತ್ .
 ಚತುರ್ಥೀಮಾದಿತಃ ಕೃತ್ವಾ ಚತುರ್ದಶಃ ಕಂಡಿಕಾ ಯಥಾ .. 83..
 ಚತುಷ್ಕಲೋ ನ ?? ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಾಸಾರಿತಂ ತು ತತ್ .
 ಪ್ರಯೋಗಸ್ತು ಯದಾ ತ್ವೇಷಾಂ ಪಿಂಡೀಬಂಧೈವಿಕಲ್ಪತೇ .. 84..
 ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ತು(ತ್ವ)ಜ್ಞಾನ್ಯಾಸಸ್ತದಾ ತೇಷಾಂ ಪೃಥಕ್ಪೃಥಕ್ .
 ಮುಖಂ ಪ್ರತಿಮುಖಂ ಚೈವ ದೇಹಸಂಹರಣಂ ತಥಾ .. 85..
 ಅಂಗಾನ್ಯೇತಾನಿ ಚತ್ವಾರಿ ಸರ್ವೇಷ್ವಾಸಾರಿತೇಷ್ವಹ .
 ಉಪೋಹನಂ ಮುಖಂ ತೇಷಾಂ ಯುಗ್ಮಂ ಪ್ರತಿಮುಖಂ ಭವೇತ್ .. 86..
 ಓಜಃ ಶರೀರಸಂಹಾರಾವಯಮಂಗವಿಧಿಕ್ರಮಃ .
 ಇತ್ಯೇವ ಚತುರಂಗಾನಿ ಜ್ಞೇಯಾನ್ಯಾಸಾರಿತಾನಿ ತು .. 87..
 ಚತುರಾಸಾರಿತೈರ್ಬದ್ಧಂ ವರ್ಧಮಾನಕಮುಚ್ಯತೇ .
 ವರ್ಣತಾಲಲಯಗ್ರಂಥವಾದ್ಯಾಭಿನಯವರ್ಧನಾತ್ .. 88..
 ಪಾತ್ರಾಣಾಂ ವೃದ್ಧಿಯೋಗಾಚ್ಚ ವರ್ಧಮಾನಕಮುಚ್ಯತೇ .
 ವರ್ಧಮಾನೇ ಶರೀರಸ್ಯ ಭವೇದಾಸಾರಿತಸ್ಯ ಚ .. 89..
 ಕಾರ್ಯಕಾರಣಭಾವೇನ ಪರಸ್ಪರವಿಕಲ್ಪನಂ .

ಯಥಾ ವೃಕ್ಷಾದ್ಭವೇದ್ಭೀಜೋ ಬೀಜಾದ್ವೃಕ್ಷಸ್ಯ ಸಂಭವಃ .. 90..
 ಅನ್ಯೋನ್ಯಹೇತುಸಂಯೋಗಃ ಪ್ರಸರ್ತವ್ಯಸ್ತಥೈವ ತು .
 ಯೋಗಾದೇಕಕಲಾತ್ಸೂತೇ ಕನಿಷ್ಠಕಲಯಾಂತರೇ .
 ದ್ವಿಕಲಾನ್ಮಧ್ಯಮಂ ಚೈವ ಜ್ಯೇಷ್ಠಂ ಚೈವ ಚತುಷ್ಕಲಾತ್ .. 91..
 ಚಂಚತ್ಪುಟಪರಿವರ್ತಃ ಶಮ್ಯಾದಿ ದ್ವೌ ಚ ಪಂಚಪಾಣಿಕೃತೌ .
 ಅಂತೇ ಚ ಸನ್ನಿಪಾತಃ ಪಾತವಿಧಿರಯಂ ಕನಿಷ್ಠಸ್ಯ .. 92..
 ಅಯಮೇವ ತಾಲಯೋಗೋ ವಿಶೇಷಸಿದ್ಧಿಶ್ಚ ಸೂರ್ಯವದ್ವಿಷ್ಟಾ .
 ಭವತೀಹ ಲಯಾಂತರಿತೇ ಶಬ್ದಾದ್ಭೇದೋ ಲಯಶೈವ .. 93..
 ಉತ್ತರಕಾಲಾನ್ಮತ್ಸಾ ತ್ವಾದೌ ವಿಪ್ರಾಃ ಕಲಾಃ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ .
 ಏತತ್ಪಾತವಿಧಾನಂ ಮಧ್ಯಮಕಾಸಾರಿತೇ ಪ್ರೋಕ್ತಂ .. 94..
 ಜ್ಯೇಷ್ಠಸ್ಯ ಭವತಿ ನಿಯಮಾದಾದಾವೇಕಾ ಚತುಷ್ಕಲಾ ಮಾತ್ರಾ .
 ಮಾತ್ರಾ ಕೃಂದುಗತಾ ಸ್ಯಾತ್ಕೃತ್ವಾತ್ ದ್ವೌ ಚ ಪರಿವರ್ತೌ .. 95..
 ವಾಲಂ ನವಕಲಂ ವೇಷಾಂ ನ ತೇಷಾಂ ಸಾಧು ಸಮ್ಮತಂ .
 ಸನ್ನಿಪಾತಾಂಗವಿನ್ಯಾಸಂ ಕಲಾನಿಯಮತಃ ಕೃತಂ .. 96..
 ತೇಷಾಂ ಸಮ್ಘಟಾಲಂ ಧ್ರುವಪಾತ್ಯೇರೇವ ನಿಯಮತಾತ್ಮಾನಂ .
 ತಸ್ಯ ಕಲಾಪಾಕ್ಷರಗುರುಲಘುವರ್ಣಸ್ಥಿತಿಂ ವಕ್ಷ್ಯೇ .. 97..
 ಜ್ಯೇಷ್ಠಸ್ಯ ಕಲಾ ಹ್ಯಷ್ಟಾ ಮುಖಂ ಭವೇನ್ಮಧ್ಯಮಸ್ಯ ಸಮೂಲಕಂ .
 ಷಡಿರ್ಲಯಾಂತರೇ ಸ್ಯಾತ್ಪಂಚೈವ ಕಲಾಃ ಕನಿಷ್ಠಸ್ಯ .. 98..
 ಆದಾವಂತೇ ಗುರೂಣೇ ಮಧ್ಯೇ ಚ ಲಘೂನಿ ಬಾಲತಃ ಪ್ರಭೃತಿ .
 ಅಷ್ಟಾ ದ್ವಾದಶ ಷೋಡಶ ವಿಂಶತಿರಪಿ ವಾಕ್ಷರಾಣಿ ಸ್ಯುಃ .. 99..
 ಆಸಾರಿತೋಪವಹನೇಷ್ಟಾದಾವಾಸಾರಣಾನಿ ಯುಕ್ತಾನಿ .
 ತಾನ್ಯಕ್ಷರಾಣಿ ವಕ್ಷ್ಯೇ ಯಾನಿ ಪುರಾ ಬ್ರಹ್ಮಗೀತಾನಿ .. 100..
 ಯಥಾ-
 ಕೂಹುಂ ಜಗತಿ ಯದಿ ಗಿನಿ ಗಿಜಂ ಹುಂ ಪ್ರಥಮೇ ಲಯಾಂತರೇ ವಾಪಿ
 ತಿತಿಜಲಕುಚಕ್ರಲಯಮಧ್ಯೇ ಇತಿ ತಿಹುಚವಲಿತಕಜ್ಯೇಷ್ಠೇ .
 ಇತ್ಯಕ್ಷರಪತನಕಲಾಗುರುಲಘುವರ್ಣಸ್ಥಿತಿಪ್ರತಿವಿಭಕ್ತಃ .
 ಆಸಾರಿತಮುಖಸಂಜ್ಞೇ ಉಪವಹನವಿಧಿಃ ಸಮುದ್ದಿಷ್ಟಃ .. 101..
 ಏವಮೇತತ್ಸವಿಸ್ತಾರಂ ಕಥಿತಂ ಪರಿಮಾಣಕಂ .
 ಚತ್ವಾರಸ್ತು ಗುಣಾ ಯುಗ್ಮೇ ಓಜೇ ಷಟ್ಪರಿಕೀರ್ತಿತಾಃ .. 102..
 ಪಂಚಪಾಣೌ ದ್ವಿತೀಯೇ ತು ಸಾರ್ಥಷಟ್ಪರಿಕೀರ್ತಿತಾಃ .
 ಕನೀಯ ಏವಂ ಕರ್ತವ್ಯಮಕರೌಸ್ತಾಲಮಾನತಃ .. 103..
 ಯಥಾ-

ದೇವಂ ದೇವೈಃ ಸಂಸ್ತುತಂ ನಮಿತಂ ದೈತ್ಯೈರ್ಯಜ್ಞೈರ್ನಾಗೈಃ ಪಿತೃಭಿಶ್ಚ
ನಮಿತಚರಣಂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಹೇತುಮೀಶಂ ರುದ್ರಂ ಶರಣಮಸ್ಮ್ಯಹಮುಪಗತಃ .

ಅಷ್ಟಾವೇವ ಗಣಾಃ ಕಾರ್ಯಾಃ ಪೂರ್ವತಾಲೇ ಯಥವಿದಿ .

ದ್ವಾದಶೈವ ತು ಕರ್ತವ್ಯಾಃ ಕಥಿತಾಃ ಪುತ್ರಕೇ ಗಣಾಃ .. 104..

ಅರ್ಧತ್ರಯೋದಶಗಣಾಸ್ತತ್ರೀಯೇ ವಸುಸಂಜ್ಞಿತಾಃ .

ಏವಮಕ್ಷರವಿನ್ಯಾಸೋ ಮಧ್ಯಮಾಸಾರಿತೇ ಸ್ಮೃತಃ .. 105..

ಯಥಾ -

ಭೂತಾಧಿಪತಿಂ ಭಗನೇತ್ರಹರಂ ದೇವೈರ್ವೇದ್ಯಂ ಸುರವರಮಥನಂ ರೌದ್ರಂ
ಭಯದಂ ಗಜಚರ್ಮವೃತಂ ಶಂಭುಂ ತ್ರ್ಯಕ್ಷಂ ಜ್ವಲನನಿಭಜಟಂ .

ಭುಜಗಪರಿಕರಂ ತ್ರಿದಶಗಣವೃತಂ ದೈತ್ಯೈರ್ನಿತ್ಯಂ

ಪರಿಪರಿತಚರಿತಮಮರಪತಿನಮಿತಮಭಿಮತಸುಖದಂ ಶರಣಂ

ಸುರನುತಚರಣಮಹಮುಪಗತಃ .

ಕಾರ್ಯಾಃ ಷೋಡಶ ಯುಗ್ಮಾಖ್ಯೇ ತಾಲೇ ತು ಪ್ರಥಮೇ ಗಣಾಃ .

ಚತುರ್ವಿಂಶತಿರೋಜಾಖ್ಯೇ ದ್ವಿತೀಯೇ ವಸುಸಂಜ್ಞಿತೇ .. 106..

ಚತುರ್ವಿಂಶತಿರರ್ಧಂ ಚ ತೃತೀಯೇ ವಸುಸಂಜ್ಞಿಕೇ .

ಜ್ಯೇಷ್ಠೇಷ್ಟಾಸಾರಿತೇ ಕಾರ್ಯ ಏವಮಕ್ಷರಸಂಚಯಃ .. 107..

ಯಥಾ-

ಅಮರಪ್ರವರಂ ಮದನಾಂಗಹರಂ ಭುವನೈಕನಾಥಮಭಯಪ್ರದಂ

ತ್ರಿಪುರಾಂತಕರಂ ದೇವಂ ತಮಹಂ ಪ್ರಣತಃ ಸುರಪಿತೃಗಣನತಚರಣಂ

ಪೃಥಿವೀಸಲಿಲಜ್ವಲನಭೈರವರೂಪಂ ಖಟ್ಟಾಂಗಕಪಾಲಧಾರಂ

ಪವನಃ ಸೂರ್ಯಶ್ಚಂದ್ರೋ ಯಜಾರಮಾಪ್ಯೋಮಾಖ್ಯಾಃ ಕಾರ್ಯಾ ಮುನಿಭಿರ್ಯಸ್ಯ

ಪ್ರೋಕ್ತಾಸ್ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಗುರುಂ ತಮಚಿಂತ್ಯಮಜಂ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯಂ ಭೈರವರೂಪಂ

ಖಟ್ಟಾಂಗಕಪಾಲಧಾರಂ ಸ್ಥಿತ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಪ್ರಲಯನಿಮಿತ್ತಂ

ಚಂದ್ರಾರ್ಧಧರಂ ತಿಲಕಾರ್ಧಧರಂ ರಸನಾರ್ಧಧರಂ

ಬಹುಭಿರ್ವಿಕೃತ್ಯೈರ್ವಿವಿಧೈರ್ವಿಕಟೈರ್ವಿದ್ಯುತಿ ವಿಮುಖೈಃ ಪ್ರಥಮೈಃ

ಪರಿವೃತಮೀಶಂ ಸುಖದಂ ಸತತಂ ಪ್ರಣತಃ..

ಆಸಾರಿತಾನಾಂ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಯೇ ಭೇದಾಃ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಾಃ .

ಯಥಾಕ್ಷರಂ ದ್ವಿಸಂಖ್ಯಾತಂ ತ್ರಿಸಂಖ್ಯಾತಂ ಯಥಾಪಿ ವಾ .. 108..

ತಾಲೋಚ್ಛೇದೋ ದ್ವಿಗುಣಿತೈಃ ಸಮವರ್ಣಗಣೈಃ ಕೃತಂ .

ಅನಿವೃತ್ತಾಕ್ಷರಪದಂ ಯಥಾಕ್ಷರಮಿತಿ ಸ್ಮೃತಂ .. 109..

ನಿವೃತ್ತ್ಯಾ ಯತ್ನಮಾಯುಕ್ತಂ ದ್ವಿಸಂಖ್ಯಾತಂ ತಮುಚ್ಯತೇ .

ನಿವೃತ್ತದ್ವಯಸಂಪನ್ನಂ ತ್ರಿಸಂಖ್ಯಾತಮಿತಿಷ್ಯತೇ .. 110..

ಚತುಷ್ಪಾದೌ ಚತುರ್ಮಾತ್ರಾ ಯಥೋಕ್ತಗುರುಲಾಘವಾಃ .
 ಯಥಾಯೋಗಂ ಗಣಾಃ ಕಾರ್ಯಾ ಗೀತೇಷ್ಟಾಸಾರಿತೇಷು ಚ .. 111..
 ಅಕ್ಷರೈರ್ಯಾ ಚತುರ್ಮಾತ್ರಾ ದ್ವಿಮಾತ್ರಾ ವರ್ಣತಸ್ತು ಸಾ .
 ಚಿತ್ರೇ ಕಲಾ ಭವೇದ್ಯ ತು ವೃತ್ತೌ ಸಾ ದ್ವಿಗುಣಾ ಸ್ತೃತಾ .. 112..
 ವೃತ್ತೌ ಯಾ ವರ್ಣಮಾತ್ರಾಭಿಶ್ಚತುರ್ಮಾತ್ರಾಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಾ .
 ದ್ವಿಗುಣಾ ದಕ್ಷಿಣೇ ಸಾ ತು ಕಲಾ ಜ್ಞೇಯಾ ಪ್ರಯೋಕ್ತಭಿಃ .. 113..
 ನ ಮಾರ್ಗಭೇದೋಕ್ಷರೇಷು ಕಶ್ಚಿದಪ್ಯುಪಪದ್ಯತೇ .
 ವರ್ಣಮಾತ್ರಾ ದ್ವಿಗುಣಿತಾದ್ವರ್ಣಭೇದಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ .. 114..
 ಯಥಾಕ್ಷರೇಷು ಭೂಯಿಷ್ಠಂ ಗೀತೇಷ್ಟಾಸಾರಿತೇಷು ಚ .
 ವಿಧಿರೇಷ ಸಮುದ್ದಿಷ್ಟೋ ವರ್ಣತಾಲಪದಾಶ್ರಯಃ .. 115..
 ದ್ವಿಸಂಖ್ಯಾತೇ ನಿವೃತ್ತಿಸ್ತು ಕಾರ್ಯಾದ್ಯಸ್ಯಾರ್ಥಯೋಗತಃ .
 ದ್ವಿಸಂಖ್ಯಾತಾರ್ಥಯೋಗೇನ ತ್ರಿಸಂಖ್ಯಾತೇಽಪಿ ಚೇಷ್ಯತೇ .. 116..
 ನ ಚಿತ್ರೇ ದ್ವಿತ್ರಿಸಂಖ್ಯಾತಂ ಕದಾಚಿದಪಿ ಯೋಜಯೇತ್ .
 ನ ಚ ವೃತ್ತಿತ್ರಿಸಂಖ್ಯಾತಂ ಗೀತೇಷ್ಟಾಸಾರಿತೇಷು ಚ .. 117..
 ದಕ್ಷಿಣೇ ಸ್ಯಾತ್ತ್ರಿಸಂಖ್ಯಾತಂ ದ್ವಿಸಂಖ್ಯಾತಂ ಚ ವಾರ್ತಿಕೇ .
 ಚಿತ್ರೇ ಯಥಾಕ್ಷರಂ ಪ್ರೋಕ್ತಮಿತಿ ಮಾರ್ಗವಿನಿಶ್ಚಯಃ .. 118..
 ದಕ್ಷಿಣೇನೈವ ಗತ್ವಾದೌ ನಿವೃತ್ತೌ ವೃತ್ತಿವದ್ಭಜೇತ್ .
 ಚಿತ್ರವಚ್ಚ ಯಥಾನ್ಯಾಯಂ ತ್ರಿಸಂಖ್ಯಾತೇ ವಿಧಿಃ ಸ್ತೃತಃ .. 119..
 ಅನೇನೈವ ವಿಧಾನೇನ ದ್ವಿಸಂಖ್ಯಾತಮಪೀಷ್ಯತೇ .
 ವೃತ್ತೌ ವಾ ದಕ್ಷಿಣೋ ವಾಪಿ ಪ್ರಯೋಗೋಽಸ್ಯ ಸದೈವ ತು .. 120..
 ವಸ್ವಾದೌ ವಸುಮಧ್ಯೇ ಚ ವಸ್ವಂತೇ ಯಾ ನಿವೃತ್ತಯಃ .
 ಪ್ರಯೋಕ್ತವ್ಯಃ ಪ್ರಯೋಗಜ್ಞೈರ್ವಿಚಾರ್ಯಾಂಗಬಲಾಬಲಂ .. 121..
 ನಿವೃತ್ತೌ ತು ಕಲಾ ನ್ಯೂನಾ ಯದಾ ವಸ್ತುವಶಾದ್ಭವೇತ್ .
 ಅಕಾಲಪಾತನಾತ್ಸ್ಯಾ ವರ್ಣಃ ಕಾರ್ಯೋ ನಿವೃತ್ತಿಮಾನ್ .. 122..
 ವರ್ಣಾಲಂಕಾರಸೌಭಾಗ್ಯಂ ವಿಚ್ಛೇದಃ ಕರಣಸ್ಯ ಚ .
 ತತ್ತ್ವಾದೀನಾಂ ಪ್ರಯೋಗಶ್ಚ ನಿವೃತ್ತೀನಾಂ ಪ್ರಯೋಜನಂ .. 123..
 ಆಸಾರಿತೇಷು ಗೀತೇಷು ವರ್ಧಮಾನೇಷು ಚೈವ ಹಿ .
 ವರ್ಧಮಾನಂ ತು ವಿಜ್ಞೇಯಂ ಚತಸ್ರಃ ಕಂಡಿಕಾ ಬುದ್ಧಿಃ .. 124..
 ವಿಶಾಲಾ ಸಂಗತಾ ಚೈವ ಸುನಂದಾ ಸುಮುಖೀ ತಥಾ .
 ಉಪೋಹನಂ ವಿಶಾಲಾಯಾಃ ಕಲಾ(ಲಾಃ) ಪಂಚ ಭವೇದಿಹ .. 125..
 ಷಡಂಗ(ಷಟ್ಸಂಗ)ತಾಯಾ ವಿಜ್ಞೇಯಾಃ ಸುನಂದಾಯಾಶ್ಚ ಸಪ್ತ ಚ .
 ಸುಮುಖ್ಯಶ್ಲೋಪವಹನಂ ನಿತ್ಯಮಷ್ಟಕಲಂ ಭವೇತ್ .. 126..

ಆದೌ ಗುರುದ್ವಯಂ ಕಾರ್ಯಂ ಚತುರ್ದಶ ಲಘೂನ್ಯಥ .
 ಉಪೋಹನಂ ವಿಶಾಲಾಯಾಃ ಪುನರಂತೇ ಗುರುಃ ಸ್ಪೃತಃ .. 127..
 ಯಥಾ- ಋಂದುಂ ಜಗತಿ ಅವಲಿತಕದಿಗಿನಿಗುಚಕೃತತಿತಿ ವಾ .(?)
 ಚತುರ್ಭಿರಧಿಕೈರೇವಂ ಲಘುಭಿರ್ಗುರುಸಂಸ್ತುತೈಃ .
 ಸುನಂದಾಯಾಶ್ಚ ವಿಜ್ಞೇಯೋ ಹ್ಯಪೋಹನವಿಧಿಬುಧೈಃ .. 128..
 ಯಥಾ- ಋಂದುಂ ಜಗತಿ ಅವಲಿತಕದಿಗಿತಿ ಋಲಕುಚಲತಿ ವಿಭೋ .(?)
 ಷಡ್ವಿಂಶತಿರ್ಲಘೂನಿ ಸ್ತುಃ ಸುಮುಖ್ಯಾಶ್ಚ ಗುರೂಣಿ ಚ .
 ಉಪೋಹನವಿಧಾನೇನ ಜ್ಞೇಯಾನಿ ಮುನಿಸತ್ತಮಾಃ .. 129..
 ಯಥಾ- ಋಂದುಂ ಜಗತಿ ಅವಲಿತಕದಿಗಿತಿತಿಋಲಕುಚಕುಲತಿತಿ ಜಗತಿತಿ ವಾ .
 ಉಪೋಹ್ಯಂತೇ ಸ್ವರಾ ಯತ್ರ ಯೇನ ಗೀತಂ ಪ್ರವರ್ತತೇ .
 ತಮಾದುಪೋಹನಂ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ಶುಷ್ಕಾಕ್ಷರಸಮನ್ವಿತಂ .. 130..
 ಅಥವಾ ಮೋಹ್ಯತೇ ಯಸ್ಮಾತ್ಪ್ರಯೋಗಸೂಚನಾದಿಭಿಃ .
 ತಮಾದುಪೋಹನಂ ಹ್ಯೇತಜ್ಞಾನಭಾ(ತಾ)ಣ್ಣನಮಾಶ್ರಯಂ .. 131..
 ಶಮ್ಯಾ ತಾಲೌ ದ್ವಿರಭ್ಯಸ್ತೌ ಸನ್ನಿಪಾತಾಂತ್ಯ ಏವ ಚ .
 ಉಪೋಹನಂ ವಿಶಾಲಾಯಾಸ್ತಾಲೋಽಯಂ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಃ .. 132..
 ದ್ವಿಕಲಃ ಸಂಗತಾಯಾಶ್ಚ ತಾಲಶ್ಚಂಚೂಪುಟಃ ಸ್ಪೃತಃ .
 ತ್ರಿಕಲೋ ಯುಕ್ತತಾಲಾದಿ ಸುನಂದಾಯಾಸ್ತಥೈವ ಚ .. 133..
 ಚಂಚತ್ಪುಟಸ್ತು ದ್ವಿಕಲಃ ಸುಮುಖ್ಯಾಃ ಸ್ಯಾದುಪೋಹನೇ .
 ಉಪೋಹನೇ ದ್ವಿರಭ್ಯಸ್ತೈಸ್ತತಃ ಕಾರ್ಯಾ ತು ಕಂಡಿಕಾ .. 134..
 ಏತಾನ್ಯುಪೋಹನಾನೀಹ ಚತ್ವಾರಿ ಗದಿತಾನಿ ಹಿ .
 ಆನುಪೂರ್ವ್ಯಾ ಪ್ರಯೋಗಂ ಚ ಕಂಡಿಕಾನಾಂ ನಿಬೋಧತ .. 135..
 ಶಮ್ಯಾ ?? ಪುನಃ ಶಮ್ಯಾ ತತಸ್ತಾಲೋ ಯಥಾಕ್ರಮಂ .
 ತ್ರಿಕಲಃ ಸನ್ನಿಪಾತಶ್ಚ ವಿಶಾಲಾಯಾಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ .. 136..
 ಚಂಚತ್ಪುಟಸ್ತು ವಿ(ದ್ವಿ)ಕಲಃ ಸಂಗತಾಯಾ ಅಪಿ ಸ್ಪೃತಃ .
 ಚತುಷ್ಕಲಃ ಸುನಂದಾಯಾಃ ಸ ಏವ ಗದಿತೋ ಬುಧೈಃ .. 137..
 ಸನ್ನಿಪಾತದ್ವಯೋಪೇತಾ ದ್ವಿಚಿತ್ರಸ್ತು ಪ್ರಯೋಕ್ತಭಿಃ .
 ಕಾರ್ಯಶ್ಚತುಷ್ಕಲೋ ಯುಗ್ಮಃ ಸುಮುಖ್ಯಾಶ್ಚ ಯಥಾಕ್ರಮಂ .. 138..
 ವರ್ಧಮಾನಸ್ಯ ತಾಲೋಽಯಂ ಕಂಡಿಕಾನಾಂ ಪೃಥಕ್ಪೃಥಕ್ .
 ಮಯಾ ಪ್ರೋಕ್ಷೋ ಮುನೇಶ್ಚೈವ ಸಂಹತಾನಾಂ ನಿಬೋಧತ .. 139..
 ಪೂರ್ವಂ ವಿಶಾಲಾ ಕರ್ತವ್ಯಾ ಸಂಗತಾ ತದನಂತರಂ .
 ಸಂಗತಾಯಾಂ ಗ್ರಹಂ ಕೃತ್ವಾ ವಿಶಾಲಾ ಪುನರಿಷ್ಟತೇ .. 140..
 ಕನಿಷ್ಠಾಸಾರಿತೇ ತಾಲೋ ಯೋ ಯಥಾ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಃ .

ಸ ಏವ ಸರ್ವಃ ಕರ್ತವ್ಯಃ ಪ್ರಥಮೇ ಕಂಡಿಕೋದ್ಭವೇ .. 141..
 ಸುನಂದಾ ಸಂಗತಾ ಚೈವ ವಿಶಾಲಾ ಚ ಯಥೋದಿತಾ .
 ಸುನಂದಾಯಾಂ ಗ್ರಹಂ ಕೃತ್ವಾ ತತಶ್ಚೈವ ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ .. 142..
 ಮಧ್ಯಮಾಸಾರಿತೇ ತಾಲೋ ಯೋ ಮಯಾ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಃ .
 ಶಮ್ಯಾಸ್ತ್ರಯಸ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯಃ ಸುನಂದಾದ್ಯಸ್ಯ ಪಂಡಿತೈಃ .. 143..
 ಸುಮುಖೀ ಚ ಸುನಂದಾ ಚ ಸಂಗತಪ್ರಥಮಾ ತಥಾ .
 ಸುಮುಖ್ಯಾದೌ ಗ್ರಹಂ ಕೃತ್ವಾ ಯಥೋಕ್ತಂ ಸಂಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ .. 144..
 ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಸಾರಿತಕೇ ತಾಲೋ ನಿಃಶಬ್ದಃ ಶಬ್ದವಾಂಸ್ತಥಾ .
 ಸ ಸರ್ವ ಏವ ಕರ್ತವ್ಯೋ ಬುದ್ಧೈಶ್ಚತಸ್ಸೃಣಾಮಪಿ .. 145..
 ಸಂಯೋಗಃ ಕಂಡಿಕಾನಾಂ ತು ತಾಲೋಽಯಂ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಃ .
 ಏವಮಾಸಾಂ ಸಮಾಯೋಗಾದ್ವರ್ಧಮಾನಕಮಿಷ್ಯತೇ .. 146..
 ವಾಲಂ ನ ಸುಕಲಂ(ಚತುಷ್ಕಲಂ) ಜ್ಞೇಯಂ ದಶಶಬ್ದಲಯಾಂತರಂ .
 ಪಂಚಷಷ್ಟಿಕಲಂ ಜ್ಯೇಷ್ಠಂ ತ್ರಯಸ್ತಿಂಶತ್ತು ಮಧ್ಯಮಂ .. 147..
 ಕಲಾನಾಂ ವೃದ್ಧಿಮಾಸಾದ್ಯ ತ್ವಕ್ಷರಾಣಾಂ ತು ವರ್ಧನಾತ್ .
 ಲಯಸ್ಯ ವರ್ಧನಾಚ್ಚಾಪಿ ವರ್ಧಮಾನಕಮುಚ್ಯತೇ .. 148..
 ಆಸಾರಿತೇಷು ಗೀತೇಷು ವರ್ಧಮಾನೇಷು ಚೈವ ಹಿ .
 ದ್ವಿಗುಣಸ್ತಾಲಯೋಗೇನ ಕಾರ್ಯೋ ಹ್ಯಕ್ಷರಜೋ ವಿಧಿಃ .. 149..
 ?? ಸನ್ನಿಪಾತೋ ಯದಾ ಭವೇತ್ .
 ಅಂತ್ಯಾ ಕಲಾ ದ್ವಿಮಾತ್ರಾ ತು ತದಾ ಜ್ಞೇಯಾ ಪ್ರಯೋಕ್ತಭಿಃ .. 150..
 ಏವಮೇತನ್ಮಯಾ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ವರ್ಧಮಾನಸ್ಯ ಲಕ್ಷಣಂ .
 ಆಸಾರಿತಾನಾಂ ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ವಿಸ್ತಾರಂ ಲಘುಲಕ್ಷಣಂ .. 151..
 ಅನ್ಯೂನಾಯಾಂ ಕಲಾಯಾಂ ತು ಧ್ರುವಂ ಪ್ರಾಜ್ಞೋ ನಿವೇದಯೇತ್ .
 ಅಥ ತಾಲಾಕ್ಷರವಶಾಸ್ತೇಷಾಂ ಯೇ ತಾಂಶ್ಚ (ವಶಾಚ್ಛೇಷಾನಂತಾಂಶ್ಚ)
 ಯೋಜಯೇತ್ ..152..
 ಫ್ಲುತೇ ಲಘುಕ್ಷರೇ ಚೈವ ಧ್ರುವೇ ಸಾಮ್ಯಂ ನ ವಿದ್ಯತೇ .
 ನ ವಿದ್ಯತೇ ತ್ರಿಭಿಃ ಪಾತ್ಯೈಃ ಸಮತ್ವಮುಪದಿಶ್ಯತೇ .. 153..
 ತಾಲೈಶ್ಚ ಸನ್ನಿಪಾತೈಶ್ಚ ಶಮ್ಯಾಭಿಶ್ಚ ಧ್ರುವೇಣ ಚ .
 ಕನಿಷ್ಠಾಸಾರಿತಂ ಕಾರ್ಯಂ ಮಧ್ಯಮಂ ಜ್ಯೇಷ್ಠಮೇವ ಚ .. 154..
 ??
 ?? .. 155..
 ಪ್ರಸ್ತಾರೇಣ ಕಲಾನಾಂ ಶಮ್ಯಾತಾಲಾಂತರೋಪೇತಂ .
 ಪೂರ್ವಂ ಶಮ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾ ದ್ವಿಕಲಸ್ತಾಲಃ ಕಲಾದ್ವಯಂ ಶಮ್ಯಾ .. 156..

ಪುನರೇಕಕಸ್ತಾಲಸ್ತಿ ಕಲಃ ಸ್ಯಾತ್ಸನ್ನಿಪಾತಶ್ಚ .

ತ್ರಿಕಲೋಽನ್ಯಸ್ಮಿಂಸ್ತಾಲಃ ಶಮ್ಯೈಕಃ ??ಕಲಾದ್ವಯೇ ತಾಲಃ .. 157..

ದ್ವಿಕಲಾ ಚ ಪುನಃ ಶಮ್ಯಾ ತಾಲಃ ಕ?? .

?? .. 158..

ತ್ರಿಕಲಶ್ಚ ಸನ್ನಿಪಾತೋ ಭೂಯೋ ವಿಧಿರೇಷ ಕರ್ತವ್ಯಃ .

ದ್ವಾದಶ ಕಲಾಸ್ತುತೀಯೇ ತಸ್ಯಾಂತೇ ಸನ್ನಿಪಾತಶ್ಚ .. 159..

ಪ್ರಥಮಸ್ತ್ವಷ್ಟಕಲಃ ಸ್ಯಾದ್ವಾದಶಕಲಿಕೌ ತಥಾಪರೌ ಜ್ಞೇಯೌ .

ಅಂತ್ಯಶ್ಚ ಸನ್ನಿಪಾತೋ ಮಧ್ಯಸ್ಯಾಸಾರಿತಸ್ಯೋಕ್ತಃ .. 160..

ಯೇ ಪೂರ್ವಮಂಗುಲಿಕೃತಾಃ ಪ್ರವೇಶಾನ್ನಿ(ಶನಿ)ಷ್ಠಾಮಸಂಜ್ಞಯಾ ಗದಿತಾಃ .

ತೇ ಸರ್ವೇ ಕರ್ತವ್ಯಾ ಮಧ್ಯೇ ತ್ವಾಸಾರಿತೇ ತಜ್ಜಿಞ್ಞಾಃ .. 161..

?? ಜ್ಯೇಷ್ಠೇ ತು ಕರ್ತವ್ಯಂ ಶಮ್ಯಾತಾಲಕಲಾನ್ವಿತಂ .

ಶತತ್ರಯೋಽಥ ನಿಷ್ಠಾಮೋ ವಿಕ್ಷೇಪೋಽಥ ಪ್ರವೇಶನಂ .

ಅಂಗುಲೀನಾಂ ತು ಕರ್ತವ್ಯಂ ಕಲಾಮಾನಂ ಚತುಷ್ಕಲಂ .. 162..

ಪೂರ್ವಂ ಶಮ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾ ಚತುಷ್ಕಲೋಽನ್ಯೋ ಭವೇತ್ತತಸ್ತಾಲಃ .

ಶಮ್ಯಾ ಚತುಷ್ಕಲಾ ಸ್ಯಾದ್ವಿಕಲಸ್ತಾಲಸ್ತಥಾ ಚೈವ .. 163..

ಕಾರ್ಯಸ್ಯ ಸನ್ನಿಪಾತೋಽಪಿ ಷಟ್ಕಲಃ ಷಟ್ಕಲಸ್ತು ತಾಲಃ ಸ್ಯಾತ್ .

ದ್ವಿಕಲಾ ಚ ಪುನಃ ಶಮ್ಯಾ ಚತುಷ್ಕಲಃ ಸ್ಯಾತ್ಪನಸ್ತಾಲಃ .. 164..

ಶಮ್ಯಾ ಚತುಷ್ಕಲಾ ಸ್ಯಾದ್ವಿಕಲಸ್ತಾಲಶ್ಚ ಕರ್ತವ್ಯಃ .

ಪುನರೇವ ಸನ್ನಿಪಾತಶ್ಚ ಷಟ್ಕಲಃ ಸಂವಿಧಾತವ್ಯಃ .. 165..

ವಿಧಿರೇಷ ಏವ ಕೃತ್ಸ್ನಃ ಪುನಸ್ತುತೀಯೋಽಪಿ ಸನ್ನಿಪಾತೇ ತು .

ಪುನರೇವ ?? ಅಂಗುಲಿವಿಕ್ಷೇಪಾತ್ಸಂಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ .. 166..

ಪೂರ್ವಂ ಶಮ್ಯಾ ತಥಾವಾಪೋ ನಿಷ್ಠಾಮಶ್ಚ ತತಃ ಪುನಃ .

ವಿಕ್ಷೇಪೋಽಥ ಪುನಸ್ತಾಲಃ ಪುನರಾವಾಪ ಏವ ಚ .. 167..

ಅನಾಮಿಕೀಕನೀಯಸ್ಯಾನ್ನಿ(ಸ್ಯೋರ್ನಿ)ಷ್ಠಾಮಶ್ಚ ಪುನಸ್ತತಃ .

ತಭ್ಯಾಮೇವ ಹಿ ವಿಕ್ಷೇಪಃ ಶಮ್ಯಥೋ ?? ಏವ ಚ .. 168..

ಮಧ್ಯಮಾಯಾಂ ತತಸ್ತಾಲೋ ವಿಕ್ಷೇಪೋಽಥ ಪ್ರವೇಶನಂ .

ಆವಾಪಶ್ಚ ಪುನಃ ಕಾರ್ಯಸ್ತರ್ಜನೀನಿಷ್ಕಮಃ ಪುನಃ .. 169..

ವಿಕ್ಷೇಪಶ್ಚ ಪುನಃ ಕಾರ್ಯಃ ಸನ್ನಿಪಾತಸ್ತಥೈವ ವ .

ಕಲಾಃ ಸಪ್ತದಶೈವೈತಾಃ ಸನ್ನಿಪಾತೋ ಭವೇದಯಂ .. 170..

ಆವಾಪಶ್ಚ ಪುನಃ ಕಾರ್ಯಃ ಕನೀಯಸ್ಯಾಥ ನಿರ್ಗಮಃ .

ವಿಕ್ಷೇಪಶ್ಚ ಪ್ರವೇಶಶ್ಚ ಆವಾಪಶ್ಚ ತತಃ ಪುನಃ .. 171..

ಅನಾಮಿಕಾಕನೀಯಸ್ಯೋಸ್ತತಸ್ತಾಲೋ ಭವೇತ್ಪುನಃ .
 ವಿಕ್ಷೇಪಶ್ಚ ಪುನಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ತತಃ ಶಮ್ಯಾಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಾಃ .. 172..
 ಆವಾಪಸ್ಯ ಕನೀಯಸ್ಯಾಂ ತತಸ್ತಾಲಂ ನಿಯೋಜಯೇತ್ .
 ವಿಕ್ಷೇಪಶ್ಚ ಪ್ರವೇಶಶ್ಚ ಪುನರಾವಾಪ ಏವ ಚ .. 173..
 ಪ್ರದೇಶಿನ್ಯಾ ಚ ನಿಷ್ಕ್ರಮೋ ವಿಕ್ಷೇಪಶ್ಚ ಪುನಃ ಸ್ಮೃತಃ .
 ಸನ್ನಿಪಾತಃ ಪುನಶ್ಚೈವ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿಕೋ ಭವೇತ್ .. 174..
 ತೃತೀಯಃ ಸನ್ನಿಪಾತಸ್ಯ ಏಷ ಏವ ವಿಧಿಃ ಸ್ಮೃತಃ .
 ಏವಂ ಜ್ಯೇಷ್ಠಸ್ಯ ವಿಜ್ಞೇಯಸ್ತಾಲಾಂಗುಲಿವಿಕಲ್ಪಿತಃ .. 175..
 ಪ್ರಥಮಃ ಷೋಡಶಕಲಶ್ಚತುರ್ವಿಂಶತಿಕಸ್ತಥಾ .
 ದ್ವಿತೀಯಶ್ಚ ತೃತೀಯಶ್ಚ ಸನ್ನಿಪಾತಕಲಾಧಿಕಃ .. 176..
 ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಪಾತನಾನ್ಯೇಷು ದಲ್ಲಾಃ ಸಪ್ತ ಭವಂತಿ ಹಿ .
 ಶಮ್ಯಾತಾಲಕೃತಾನೀಹ ಸನ್ನಿಪಾತಕೃತಾನಿ ಚ .. 177..
 ?? ತ್ರಿಸನ್ನಿಪಾತಂ ತ್ರಿವಸ್ತು ಚಾಪ್ಯೇವಂ .
 ಸಪ್ತದಶಪಾತಯುಕ್ತಂ ವಿದ್ಯಾದಾಸಾರಿತಂ ಸಮ್ಯಕ್ .. 178..
 ಆಸಾರಿತಾನಾಮಿತ್ಯೇವಂ ಗದಿತಂ ಲಕ್ಷಣಂ ಮಯಾ .
 ಗೀತಾನಾಂ ವಸ್ತುಕಾನಾಂ ಚ ಪ್ರಯೋಗಃ ಪರಿಕಲ್ಪತೇ .. 179..
 ಅತ ಉರ್ಧ್ವಂ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಗೀತಾನಾಂ ವಸ್ತುಕೇಷ್ವಪಿ .
 ವಿವದೈಕಕವೃತ್ತಾನಿ ತ್ರೀಣ್ಯಂಗಾನಿ ಸಮಾಸತಃ .. 180..
 ಏಕೈಕಂ ತು ವಿದಾಯೇಕಾ ತೇ ತು ಮದ್ವಿವಿಧಃ ಸ್ಮೃತಃ .
 ಷಟ್ಪರಂ ತ್ರ್ಯವರಂ ವೃತ್ತಂ ದ್ವ್ಯಂಗಂ ಸಹರಸಂ ಚ ತತ್ .. 181..
 ವಿವದೈಕಕಯೋಃ ಪ್ರಾಯೋ ಮದ್ರಕೇ ತು ಪ್ರಯೋಜನಂ .
 ಪ್ರವರ್ಯಾಶ್ಚಾಪಿ ವಸ್ತು(ಸ್ವ)ರ್ಥೇ ಪಾದೇ ರೋವಿಂದಕಸ್ಯ ಚ .. 182..
 ರೋವಿಂದಕೋತ್ತರಾಭ್ಯಾಂ ತು ವೃತ್ತಮುಲ್ಲೋಪಕೇ ತಥಾ .
 ಪಾಣಿಕಾಯಾಂ ಬಹಿರ್ಗೀತಾ ಲಾಸ್ಯೇ ವೈ ?? .. 183..
 ಪ್ರವೃತ್ತಮವಗಾಢಂ ಚ ದ್ವಿವಿಧಂ ಸೃತ್ವ(ವೃತ್ತ)ಮುಚ್ಯತೇ .
 ಆರೋಹಿತಾವದವಗಾಢಂ ಪ್ರವೃತ್ತಮವರೋಹತಃ .. 184..
 ಆರೋಹಣಂ ಚ ದ್ವಿವಿಧಂ ತಥಾ ಚೈವಾವರೋಹಣಂ .
 ನ್ಯಾಸಾಪನ್ಯಾಸವಿಹಿತಂ ಮಾರ್ಗಾನ್ನಟಕೃತಂ ತಥಾ .. 185..
 ತ್ರ್ಯವರೈಕಾದಶಪರಾ ವಿದಾಯಃ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಾಃ .
 ಚತುರ್ವಿಂಶತಿರೇತಾನಾಂ ಪ್ರಣಾಮಂ ಪರಮಂ ಸ್ಮೃತಂ .. 186..
 ಅಧ್ಯದ್ವಾದ್ಧಿ ತೃತೀಯಾಚ್ಚ ಸನ್ನಿಪಾತಾಃ ಪ್ರಮಾಣತಃ .

ಉಲ್ಲೋಪ್ಯಕೇ ವಿದಾರೀ ತು ಸ್ಮೃತಾ ವೈಹಾಯಸೇ ತಥಾ .. 187..
 ವಿವಧೇನ ತು ತತ್ಕಾರ್ಯೋ ಯುಗ್ಮವೃತ್ತೇನ ಚೈವ ಹಿ .
 ನ ಹ್ಯರ್ಧಸನ್ನಿಪಾತೇ ತು ಭವೇದಂಗಸಮಾಪನಂ .. 188..
 ಗೀತಾನಿ ಸಸಮದ್ರೋಕೋಲ್ಲೋಪ್ಯಕೇ ಚ ಪರಾಂತಕಂ .
 ಪ್ರಕರ್ಯೋ ವೈಣಕಂ ಚೈವ ರೋವಿಂದಕಮಥೋತ್ತರಂ .. 189..
 ದ್ವಿವಿಧಂ ಮದ್ರಕಂ ತತ್ರ ಚತುರ್ವಸ್ತು ತ್ರಿವಸ್ತು ಚ .
 ಶೀರ್ಷಕೇಣ ಸಮಾಯುಕ್ತಂ ತಚ್ಚ ಜ್ಞೇಯಂ ತ್ರಿವಸ್ತುಕಂ .. 190..
 ಪಂಚಷಟ್ಪುತೃ ತಾನಿ ಸ್ಯುಃ ಶೀರ್ಷಕಂ ಚ ಪರಾಂತಕೇ .
 ಪ್ರಕರ್ಯಾಮಥ ಚತ್ವಾರಿ ಸ್ಯುಸ್ತ್ರೀಣ್ಯಾರ್ಥಾಧಿಕಾನಿ ಚ .. 191..
 ರೋವಿಂದಕಂ ತು ಸಪ್ತಾಂಗೇ ಷೋಡಶಾಂಗಂ ಪರಂ ಸ್ಮೃತಂ .
 ದ್ವೌ ಪಾದೌ ಸಮವರ್ಣೌ ತು ಏಕಕೋ ವಾತ್ರ ಕೀರ್ತಿತೌ .. 192..
 ಪ್ರವೃತ್ತಂ ವಿವಧಂ ವಾಪಿ ತಸ್ಮಾತ್ಪಾದೌ ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ .
 ಸಪ್ತಾಂಗಂ ದ್ವಾದಶಾಂಗಂ ವಾ ಪ್ರಾಕ್ಷಮೋವೇಣಕಂ ಬುದ್ಧಿಃ .. 193..
 ತತ್ರ ದ್ವೈತಂ ತು ಸಪ್ತಾಂಗಂ ತ್ರೈತಂ ದ್ವಾದಶಕಂ ತಥಾ .
 ಪಾದಃ ಸಂಧಿರ್ಮಾಷಫಾತೋಷಜಂ(ಸಜ್ಜಂ) ಸಂಪಿಷ್ಟಕಂ ತಥಾ .. 194..
 ಏಕಕಂ ಚತುರಸ್ರಂ ವಾಪ್ಯುಪವರ್ತನಮೇವ ಚ .
 ಉತ(ಉಪ)ಪಾತಃ ಪ್ರವೇಣೀ ಚ ದ್ವೈತಂ ಸಂಹರಣಂ ತಥಾ .. 195..
 ಅಂಗಾನಿ ದ್ವಾದಶಾಂಗಸ್ಯ ಸ್ಮೃತಾನೈವೇಣಕಸ್ಯ ಚ .
 ಸಂಪಿಷ್ಟಕೋಪಪಾತಾಭ್ಯಾಂ ಪ್ರವೇಣೀಭ್ಯಾಂ ವಿವರ್ಜಿತಂ .. 196..
 ಉಪವರ್ತನಹನಂ ಚ ಸಪ್ತಾಂಗಪರಿವರ್ಜಿತಂ .
 ನಿವರ್ತನಂ ತು ಸಪ್ತಾಂಗಂ ತುಲ್ಯವರ್ನಪದಂ ಸ್ಮೃತಂ .. 197..
 ಅಂತಯೋರ್ದ್ವಾದಶಾಂಗೇ ತು ತಥಾನ್ಯಪದಮಿಷ್ಟತೇ .
 ಉಲ್ಲೋಪ್ಯಕೇಽಪಿ ಚಾಂಗಾನಾಮೇಷ ಏವ ವಿಧಿಃ ಸ್ಮೃತಃ .. 198..
 ಅವಗಾಢಪ್ರವೃತ್ತಂ ಚ ಮಹಾಜನಿಕಮೇವ ಚ .
 ಆಗಾತ್ರಸ್ಯಾತ್ತಥಾ ದ್ವೈತಗೋ ಮಹಾಜನಿಕವರ್ಜಿತಃ .. 199..
 ಸ್ಥಿತಿಪ್ರವೃತ್ತಂ ಸಂಯೋಗಾದೇಕಾಂಗೋ ಯಾಪಿ ಕೀರ್ತ್ಯತೇ .
 ಏಕಾಂಗೇ ಸಂವಿಧಾತವ್ಯಂ ಮಹಾಜನಿಕಮೇವ ಚ .. 200..
 ದ್ವೈತಂ ಚಿತಪ್ರವೃತ್ತಂ ವಾ ಚೈಕಾಂಗಂ ವಾಪಿ ಕೀರ್ತಿತಂ .
 ದ್ವೈತಗೇ ವ್ಯಾಸಸಮಾಸಾಭ್ಯಾಂ ಧ್ರುವಾಧಾತುವಿಧಿಃ ಸ್ಮೃತಃ .. 201..
 ಸ್ಥಿತಂ ಪ್ರವೃತ್ತಂ ಚ ತಥಾ ಮಹಾಜನಿಕಮೇವ ಚ .
 ತ್ರೈತಗೋತ್ತ(ಜ್ಞಸ್ತು) ಸ್ಯಾದಥ ದ್ವೈತಗೋ ಮಹಾಜನಿಕವರ್ಜಿತಃ .. 202..

ಏಕಾಂಗೋಽಪಿ ವಿಧಾತವ್ಯೋ ಮಹಾಜನಿಕಸಂಯುತಃ .
 ಏವಂ ವ್ಯಾಸಸಮಾಸಾಭ್ಯಾಂ ಬಹುಧಾಂಗವಿಧಿಃ ಸ್ಮೃತಃ .. 203..
 ಚತುರಸ್ರಸ್ತಥಾ ತ್ರ್ಯಸ್ರೋ ?? ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ .
 ಉವೇಣಕಸ್ಯ ಸಂಹಾರೋ ದ್ವ್ಯಂಗೆ ಏಕಂಗೆ ಏವ ಚ .. 204..
 ನಾದೌ ನ ಮಧ್ಯೇ ಸಂಹಾರೇ ನಿತ್ಯಂ ಚೈವ ಪ್ರಯುಜ್ಯತೇ .
 ಏಕಕಂ ವಿವಧಾಯಾಪಿ ಕಾರ್ಯೋ ಹ್ಯಂತೇ ಪ್ರಯೋಕ್ತಭಿಃ .. 205..
 ಉಲ್ಲೋಪ್ಯೇಕಂ ಷಡವರಂ ಶತ್ಯಂ ಚೈವ ಪರಂ ಸ್ಮೃತಂ .
 ತಚ್ಚ ಸಂಹರಣೇ ಕಾರ್ಯಂ ಸು(ಮು)ಖಪ್ರತಿಮುಖಾನ್ವಿತಂ .. 206..
 ವೈಹಾಯಸಕಸಂಯುಕ್ತಂ ತೇನಾಪಿ ಚ ವಿವರ್ಜಿತಂ .
 ತ್ರಿಷ್ಟಂಗೆಷ್ವವರಂ ಜ್ಞೇಯಂ ಪರಂ ಸ್ಯಾದ್ವಾದಶಸ್ತಪಿ .. 207..
 ಏಕದ್ವ್ಯಂಗೆವರಂ ಜ್ಞೇಯಂ ವೈಹಾಯಸಕಮೇವ ಚ .
 ಅಸ್ಯ ಚಾಂಗತ್ರಯೇಽತೀತೇ ಪ್ರಯೋಗಮುಪಪಾದಯೇತ್ .. 208..
 ಉಲ್ಲೋಪ್ಯಕೋತ್ತರಾಭ್ಯಾಂ ತು ಮುಖಪ್ರತಿಮುಖೇ ಸ್ಮೃತೇ .
 ತತೋಽಜ್ಞಾನಾಂ ಸಮಾಸೋ ವಾ ವಿಸ್ತಾರೋ ವಾ ವಿಧೀಯತೇ .. 209..
 ಮುಖಪ್ರತಿಮುಖೇ ಚೈವ ಜ್ಞೇಯೇ ವಿವಿಧಸಂಜ್ಞಿತೇ .
 ವೃತ್ತಪ್ರತಿಮುಖಂ ಚ ಸ್ಯಾದನ್ಯಾ ಯಾಸ್ತು ಸಮಾಸತಃ .. 210..
 ಉಲ್ಲೋಪ್ಯಕೇ ತಥಾ ಶಾಖಾ ಸೋತ್ತರೋ ಸಾಂಪರಾಂತಕೇ .
 ಪ್ರತಿಶಾಖ್ಯಾ ತಥಾ ಚೈವ ಸರ್ವಣಾನ್ಯಪದಾ ಸ್ಮೃತಾಃ .. 211..
 ಉತ್ತರಂ ದ್ವಾದಶಪರಂ ಷಡಂಗಾವರಮಿಷ್ಟತೇ .
 ಆಕಾರಪಾದಹೀನೇನ ತುಲ್ಯಂ ರೋವಿಂದಕೇನ ತು .. 212..
 ಅಂತೇ ಚಾಥ ವಿಶೇಷೇಣ ಸ್ಥಾಪ್ಯಮಸ್ಯ ಹಿ ಶೀರ್ಷಕಂ .
 ಏವಮಂಗವಿಧಿಃ ಕಾರ್ಯಃ ಸಪ್ತರೂಪೇ ಪ್ರಯೋಕ್ತಭಿಃ .. 213..
 ಅತ ಊರ್ಧ್ವಂ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಗೀತಾನಾಯಾಂ ಸುಕಲ್ಪನಂ .
 ಗುರುವೇದಾಷ್ಟಕಂ ಕೃತ್ವಾ ನೃಸೇಲ್ಲಘ್ನಷ್ಟಕಂ ಪುನಃ .. 214..
 ತತ್ಪ್ರೋಪವಹನಂ ಕಾರ್ಯಂ ಪ್ರಥಮೇ ತು ಗುರುದ್ವಯೇ .
 ಗುರ್ವಕ್ಷರೇ ತೃತೀಯೇ ತು ತತಃ ಸ್ಯಾತ್ಪ್ರತ್ಯುಪೋಹನಂ .. 215..
 ಗುರ್ವಕ್ಷರೇ ಚತುರ್ಥೇ ತು ಶಮ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾ ತು ಪಂಚಮೇ .
 ಷಷ್ಠಸಪ್ತಮಯೋಸ್ತಾಲಃ ಶಮ್ಯಾ ಗುರ್ವಕ್ಷರೇಽಷ್ಟಮೇ .. 216..
 ತತೋರ್ಧಕಲಿಕಾನ್ವಾತಾನ್ಕುರ್ಯಾಲ್ಲಘ್ನಕ್ಷರೇಷು ಚ .
 ಗುರ್ವಕ್ಷರೇ ತಾಲಗೀತಪಾತಾಸ್ತು ಕಲಿಕಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ .. 217..
 ಶಮ್ಯಾತಾಲೌ ತಾಲಶಮ್ಯೇ ತೇಷು ಕುರ್ಯಾತ್ಪ್ರಮೇಣ ತು .

ತಾಲಂ ಶಮ್ಯಾಂ ಚ ತಾಲಂ ಚ ಸನ್ನಿಪಾತಂ ತಥೈವ ಚ .. 218..
 ಏವಮೇಕಕಲೋ ಜ್ಞೇಯಃ ಕಲಾಯೋಗಸ್ತು ಭದ್ರಕೇ .
 ಗುರುವಿಶ್ಲೇಷಪಾದೇನ ದ್ವಿಕಲಂ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಂ .. 219..
 ವಿಶೇಷೇಣ ಕಲಾಸ್ತತ್ರ ಪೂರ್ವಂ ಪೂರ್ವಂ ನಿವೇಶಯೇತ್ .
 ದ್ವಿಕಲೇ ಭದ್ರಕೇ ಚೈವ ತ್ರಿಕಲಂ ಸ್ಯಾದುಪೋಹನಂ .. 220..
 ಕಲಿಕಂ ದ್ವಿಕಲಂ ವಾಪಿ ನ ವಾ ಸ್ಯಾತ್ಪ್ರತ್ಯುಪೋಹನಂ .
 ದ್ವಿಕಲೈರ್ಗುರ್ವಕ್ಷರಕೃತ್ಯೈಃ ಪಾದಭಾನ್ಯರ್ಯಥಾಕ್ರಮಂ .. 221..
 ಚತುರ್ಭಿಃ ಭವೇನ್ಮಾತ್ರಾ ತ್ರಿಮಾತ್ರಂ ವಸ್ತುಸಂಜ್ಞಿತಂ .
 ತ್ರಿವಸ್ತು ದ್ವಿಕಲಂ ಜ್ಞೇಯಂ ಭವೇತ್ಪಾತೋ ವಿಧೀಯತೇ .. 222..
 ಗುರ್ವಕ್ಷರೇಷು ಯೇ ಪಾತಾಃ ಶಮ್ಯಾತಾಲದಯಃ ಸ್ಮೃತಾಃ .
 ತ ಏವ ಪಾದಭಾಗೇಷು ದ್ವಿಕಲೇಷ್ವತ್ರ ಯೋಜಯೇತ್ .. 223..
 ಅಷ್ಟಮೀ ಷೋಡಶೀ ಶಮ್ಯಾ ದಶಮೀ ಚ ಯಥಾಕ್ರಮಂ .
 ಚತುರ್ದಶ್ಯಾಂ ಕಲಾಯಾಂ ತು ತಾನ್ವೇದಾದ್ವಾದಶೀಯುತಂ .. 224..
 ಲಘುಷ್ವಕೇ ಪಾತವಿಧಿಯಥಾಪೂರ್ವಂ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ .
 ವಸ್ತುತ್ರಯೇಽಪಿ ದ್ವಿಕಲೇ ಏವಂ ಪಾತಾನ್ವಯೋಜಯೇತ್
 ಶೀರ್ಷಕಂ ಚೈವ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಷಟ್ಕಲಂ ಪಂಚಪಾಣಿನಾ .. 225..
 ಯಥಾ-

ಕ್ರಂಡಂಕ್ರಂಡಂ(ಋಂದುಂ ಋಂದುಂ) ಶೈಲೇಂದ್ರರಾಜಸಂಸ್ಥಿತಮೀಶಂ ಶಾಂತಂ
 ಶಿವಂ ಪನ್ನಗೇಂದ್ರಪರಿಬದ್ಧಜಟಂ . ಮುನಿಗಣನಮಿತಂ ಧ್ಯಾನಾಭಿರತಂ
 ಜ್ಞಾನಮಯಂ ಮದನಾಂಗಹರಂ ವಿಭುಂ ಪ್ರಭುಂ ಶರಣಗತೋಽಹಂ ದೈತ್ಯೈರ್ನಾಗೈಃ
 ಸಂಸ್ತುತಮೀಶಂ ತ್ವಾಂ ವೇದಮಯಂ ತ್ವಾಂ ಕರ್ತಾರಂ ತ್ವಾಂ ಭುವನಪತಿಂ
 ಸರ್ವಲೋಕನಮಸ್ಮೃತಂ ಋಗ್ಯಜುಃಪತಿತಂ ಗಂಗಾಧರಂ ಶೂಲಧರಂ
 ಭುಜಗೇಂದ್ರಧರಂ ಪ್ರಣತೋಽಸ್ಮಿ ಶಿವಂ ಮೃಗರಾಜಚರ್ಮಪರಿಬದ್ಧತನುಂ
 ವಿಪುಲಗತಿಂ ವೃಷಭಗತಿಂ ಜ್ವಲನಶಿಖಿಸದೃಶಕಪಿಲಜಟಂ ತಮಹಂ
 ನಮಾಮಿ ಶಿವಂ ಶಿರಸಾ .

ಸಮಾಪ್ತಂ ದ್ವಿಕಲಮದ್ರಕಂ..

ದೇವಂ ವಿಮಲಂ ಪ್ರಣತಾರ್ತಿಹರಂ ಮಾಯಾಧರಂ ಮಾಯಾರೂಪಂ ಜಟಿಲಂ
 ನಮಾಮಿ ಶಿವಂ ಶಿರಸಾ .

ಶೀರ್ಷಕಂ ಷಟ್ಕಲಂ ಸಮಾಪ್ತಂ . ದ್ವಿಕಲಮದ್ರಕಂ .

ಚತುಷ್ಕಲಂ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಯಥಾವದ್ವಿಜಸತ್ತಮಾಃ .

ಚತುಷ್ಕಲೈಃ ಪಾದಭಾಜೈ(ಗೈ)ರ್ಯಥಾಪೂರ್ವಮುದಾಹೃತ್ಯೈಃ .. 226..
 ಚತುರ್ಭಿಃ ಭವೇನ್ಮಾತ್ರಾ ತ್ರಿಮಾತ್ರಂ ವಸ್ತುಸಂಜ್ಞಿತಂ .

ಪಾತಾಂಶ್ಚೈವ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಪಾದಭಾಗೈರ್ಯಥಾಕ್ರಮಂ .. 227..
 ಚತುರ್ಥೇ ಪಂಚಮೇ ಚೈವ ಶಮ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾ ತಥಾಷ್ಟಕೇ .
 ?? ದ್ವಿತೀಯಾಂ ನವಮೇ ಸ್ಮೃತಾ .. 228..
 ಷಷ್ಠೇ ತು ಸಪ್ತಮೇ ತಾಲಾ ಅಂತೇ ಚ ನವಮಸ್ಯ ಹಿ .
 ದಶಮೈಕಾದಶೇ ಚೈವ ದ್ವಿತೀಯಃ ಸಮುದಾಹೃತಃ .. 229..
 ಆದ್ಯಂ ತು ದ್ವಾದಶೇ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ಸನ್ನಿಪಾತೋ ವಸಾನತಃ .
 ಏವಂ ಪಾತವಿಧಾನಂ ಸ್ಯಾತ್ಸರ್ವವಸ್ತು ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ .. 230..
 ದ್ವಿಭಾವಾದ್ವಿಕಲಸ್ಯೈವಂ ವಿಜ್ಞೇಯಂ ಚ ಚತುಷ್ಕಲಂ .
 ಸಪ್ತಮೇ ಲಘುನಿ ತ್ವಂತ್ಯೋ ದ್ವಿಭಾವೋಽಸ್ಮಿನ್ನಿಧೀಯತೇ .. 231..
 ಚತುಷ್ಕಲೋಽತ್ರ ವಿಹಿತಃ ಕಲಾಷ್ಟಕಮುಪೋಹನಂ .
 ಏಕಾ ದ್ವೇ ಚ ಚತುಷ್ಕಲ್ಪ ತಥಾ ಸ್ಯಾತ್ಪ್ರತ್ಯುಪೋಹನಂ .. 232..
 ಯಥಾಕ್ಷರಸ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಮದ್ರಕಸ್ಯ ತು ಶೀರ್ಷಕಂ .
 ಚತುಷ್ಕಲಃ ಪಂಚಪಾಣಿದ್ವಿಕಲೇ ದ್ವಿಕಲ್ಃ ಸ್ಮೃತಃ .. 233..
 ಚತುಷ್ಕಲಸ್ತು ಕರ್ತವ್ಯೋ ಮದ್ರಕೇ ತು ಚತುಷ್ಕಲೇ .
 ತ್ರಿವಸ್ತು ತ್ರಿಪ್ರಮಾಣಂ ?? ಅಸ್ರತಾಲಸಮುದ್ಭವಂ .. 234..
 ಇತ್ಯುಕ್ತಂ ಮದ್ರಕಂ ಪಾದೈಸ್ತಯೋದಶಭಿರನ್ವಿತಂ .
 ಗುರ್ವಕ್ಷರಾಣಿ ಚತ್ವಾರಿ ಚತ್ವಾರಿ ಸ್ಕುರ್ಲಘುನಿ ಚ .. 235..
 ತೃತೀಯೇ ಚ ಚತುರ್ಥೇ ಚ ಶಮ್ಯಾತಾಲೋ ಲಘೂಷ್ಟ(ನ್ಯ)ಪಿ .
 ತಾಲಂ ಶಮ್ಯಾಂ ಚ ತಾಲೇ ಚ ಸನ್ನಿಪಾತಂ ಚ ಯೋಜಯೇತ್ .. 236..
 ಲಘ್ವಕ್ಷರೈಕಕಲಿಕೈಃ ಪಾತ್ರೈಃ ಸಮ್ಯಕ್ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ .
 ಯಥಾಕ್ಷರಂ ವಧೇಷ್ಟೇತದ್ವಿಜ್ಞೇಯಂ ಚಾಪರಾಂತಕಂ .. 237..
 ಆದೌ ಕಲೋಪವಹನಂ ವಿಶ್ಲೇಷಾದ್ವಿಗುಣಂ ಭವೇತ್ .
 ದ್ವಿಕಲೇ ಕಲಿಕಂ ಜ್ಞೇಯಂ ದ್ವಿಕಲಂ ಚಾಪ್ಯುಪೋಹನಂ .. 238..
 ಕಲಿಕಂ ಕಲಿಕಂ ಚೇಷ್ಟಂ ತಥೈವ ಪ್ರತ್ಯುಪೋಹನಂ .
 ಏತದೇವ ದ್ವಿಗುಣಿತಂ ವಿಜ್ಞೇಯಂ ತು ಚತುಷ್ಕಲಂ .. 239..
 ಲಘ್ವಕ್ಷರೇ ತೃತೀಯೇ ತು ದ್ವಿಭಾವೇಽನ್ಯಾ ಕಲಾ ಸ್ಮೃತಾ .
 ಅಸ್ರತಲಸಮುದ್ಭೂತಂ ಪಾತ್ರೈಃ ಷಡ್ವಿರ್ವಿಭೂಷಿತಂ .. 240..
 ವಸ್ತುಶಾಖಾಖ್ಯಮಿತ್ಯೇತದ್ಗದಿತಂ ತ್ವಪರಾಂತಕಂ .
 ಯಥಾ ಶಾಖಾ ತಥೈವಾನ್ಯ ಪ್ರತಿಶಾಖಾ ವಿಧೀಯತೇ .. 241..
 ಪಶ್ಚಿಮಾರ್ಧಸಮಾ ಸಾ ತು ತಥೈವಾನ್ಯಪದಾ ಸ್ಮೃತಾಃ .
 ಶಿರಶ್ಚೈಕಕಲೇನಾಪಿ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಪಂಚಪಾಣಿನಾ .. 242..

ವೃತ್ತಾ ನಿವೃತ್ತಯೋಗಶ್ಚ ಗತೇ ವಸ್ತುಚತುಷ್ಟಯೇ .
 ಶಾಖಾಯಾಂ ಪ್ರತಿಶಾಖಾಯಾಂ ವಿಶೇಷಃ ಪಶ್ಚಿಮೇ ತ್ವಯಂ .. 243..
 ಷಟ್ಕಲಾಪಾತಸಂಯುಕ್ತೇ ತಾಲಿಕೇ ತು ತತಃ ಸ್ಮೃತೇ .
 ತಥೈಕಕಲಯುಕ್ತೇಽಸ್ತಿ ವಿಧಿವತ್ಪಂಚಪಾಣಿನಾ .. 244..
 ಯಥಾಕ್ಷರೇಣೈವ ಭವೇದಯನೋರುಪವರ್ತನಂ .
 ಉಪೋಹನಂ ತು ವಸ್ತು ಧ್ವಂ ದ್ವಿಕಲಂ ಪ್ರತ್ಯುಪೋಹನಂ .. 245..
 ದಕ್ಷಿನೇ ತು ತಥಾ ವೃತ್ತಾ ಚತುಷ್ಟಲಮಪೀಷ್ಯತೇ .
 ಉಲ್ಲೋಪ್ಯಕಂ ತು ದ್ವಿಗುರು ದ್ವಿಲಘ್ವಂತೇ ಗುರುರ್ಯಥಾ .. 246..
 ಶಮ್ಯಾತಾಲೌ ದ್ವಿರಭ್ಯಸ್ತೌ ಸನ್ನಿಪಾತೋಽನ್ಯ ಏವ ಚ .
 ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರಕೃತೈಃ ಪಾತ್ರೈಃ ಪಂಚಭಿಃ ಸಮಲಂಕೃತಂ .. 247..
 ಚತುರಸ್ತು ವಿಚ್ಛೇದಮೇವಂ ಜ್ಞೇಯಂ ಯಥಾಕ್ಷರಂ .
 ಪೂರ್ವೋಕ್ತೇನ ವಿಧಾನೇನ ದ್ವಿಚತುಷ್ಟಲಮುಷ್ಯತೇ .. 248..
 ಅಸ್ಯ ಚಾಂಗತ್ರಯೇ ಗೀತೇ ವೈಹಾಯಸಕಮಿಷ್ಯತೇ .
 ತದೇಕಾಂಗಪರಂ ಜ್ಞೇಯಂ ದ್ವಾದಶಾಂಗಪರಂ ತಥಾ .. 249..
 ಪ್ರಮಾಣಂ ದ್ವಾದಶಕಲಂ ತಥಾಪಾತಮಥಾಪಿ ಚ .
 ಅಸ್ಯ ತು ದ್ವಿಕಲಾ ಶಮ್ಯಾ ಕಾಲಶ್ಚ ದ್ವಿಕಲಸ್ತತಃ .. 250..
 ದ್ವಿಕಲಾಶ್ಚ ಪುನಃ ಶಮ್ಯಾ(ಸ್)ತಾಲಶ್ಚೈಕಕಲಃ ಸ್ಮೃತಃ .
 ತತಃ ಶಮ್ಯಾ ತತಸ್ತಾಲಃ ಸನ್ನಿಪಾತಸ್ತತಃ ಪರಂ .. 251..
 ?? ತು ಸ್ಯಾದಿತ್ಯಮನ್ಯಪದಾ ಸ್ಮೃತಾ .
 ಯದ ಯಸ್ಯ ಭವೇದಂತಸ್ತದಂತಾಹರಣಂ ಬುಧೈಃ .. 252..
 ಯಥಾಕ್ಷರೇಣ ನಿಯಮಾತ್ಸಂಹಾರ್ಯಂ ಪಂಚಪಾಣಿನಾ .
 ಸ್ವತಾಲೇನಾಥ ಹೀನಸ್ಯ ಸಂಹಾರಃ ಪರಿಕೀರ್ತ್ಯತೇ .. 253..
 ದ್ವಿಪ್ರಕಾರನಿವೃತ್ತಶ್ಚ ತ್ವಂಶೋಽಥ ತ್ರಿವಿಧಸ್ತಥಾ .
 ತ್ರೈಸ್ತಶ್ಚ ಚತುರಸ್ತಶ್ಚ ಮಿಶ್ರಶ್ಚಾಪಿ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ .. 254..
 ಸ್ಥಿತಪ್ರವೃತ್ತೇ ತಸ್ಯಾಂಗೇ ಮಹಾಜನಿಕಮೇವ ಚ .
 ಸ್ಯಾತ್ಪಂಚಪಾಣಿತಾಲೇನ ತದಂತಾಹರಣಂ ಯದಾ .. 255..
 ತದಾ ಸ್ಥಿತಂ ಭವೇದ್ಯುಗ್ಮಂ ತಸ್ಯ ಪಾತವಿಧಿಸ್ತ್ವಯಂ .
 ಶಮ್ಯಾಪಿ ದ್ವಿಕಲಾ ಕಾರ್ಯಾ ತಾಲೋಽಪಿ ದ್ವಿಕಲಃ ಸ್ಮೃತಃ .. 256..
 ಚತುಷ್ಟಲಃ ಸನ್ನಿಪಾತಃ ಪ್ರವೃತ್ತಮತ ಇಷ್ಯತೇ .
 ಅಸ್ಯ ತು ದ್ವಿಕಲಾ ಶಮ್ಯಾ ತಥೈವೈಕಕಲಾ ಪುನಃ .. 257..
 ಚಂಚತ್ಪುಟಶ್ಚ ತಾಲಾದಿಃ ಸನ್ನಿಪಾತಸ್ತತಃ ಪರಂ .

ಸ್ಥಿತಂ ತಾಲೇನ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಮಹಾಜನಿಕಮಸ್ಯ ತು .. 258..
 ನಿವೃತ್ತತಾಲಃ ಕರ್ತವ್ಯಃ ಪ್ರವೃತ್ತಸ್ಯಾಪಿ ತತ್ತ್ವತಃ .
 ಅತ್ರ ತಾಲವಿಧಿಃ ಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಪ್ರಾಯಃ ಸಮುಪವರ್ತನಂ .. 259..
 ಆಪ್ತಮುದ್ಧಟಕಃ ಕಾರ್ಯಃ ಪರಿವರ್ತಕ ಏವ ಚ .
 ಯುಗ್ಮೇ ಹಿ ಮಿಶ್ರತಾಲತ್ವಾದ್ಯುಗ್ಮೇ ಹ್ಯಂತಃ ಪ್ರಯುಜ್ಯತೇ .. 260..
 ವಿವಿಧೈಕಕಸಂಯುಕ್ತಪೂರ್ವಂ ಪಶ್ಚಾದ್ವಿಧಃ ಸ್ತೃತಃ .
 ಯಥಾವದಂತತಾಲೋಽಯಂ ಯುಗ್ಮೋ ಮಿಶ್ರಶ್ಚ ಕೀರ್ತಿತಃ .. 261..
 ಅತಃ ಪರಂ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ತ್ರೈಸೃತಾಲವಿಧಿಂ ಪ್ರತಿ .
 ಶಮ್ಯಾ ತು ದ್ವಿಕಲಾ ಪೂರ್ವಂ ತತಸ್ತಾಲೋ ವಿಧೀಯತೇ .. 262..
 ತ್ರಿಕಲಃ ಸನ್ನಿಪಾತಶ್ಚ ಪ್ರವೃತ್ತಂ ವಾಪ್ಯತಃ ಪರಂ .
 ಪ್ರವೃತ್ತಮಸ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಯಥಾವತ್ಪರಿವರ್ತನಂ .. 263..
 ಯಥಾ ಕರಪ್ರವೃತ್ತೇನ ವಿಧಿವತ್ಪಂಚಪಾಣಿನಾ .
 ?? ಸ್ಥಿತತಲೇನ್ ಮಹಾಜನಿಕಮಿಷ್ಯತೇ .. 264..
 ನಿವೃತ್ತತಾಲಃ ಕರ್ತವ್ಯಸ್ತಥಾತ್ರ ವಿನಿವೃತ್ತಿಮಾನ್ .
 ಯುಗ್ಮೌಜಮಿಶ್ರತಾಲತ್ವಾನ್ಮಿಶ್ರೋಽಪ್ಯಂತಃ ಪ್ರವರ್ತನಂ .. 265..
 ವಿವಿಧೈಕಕಸಂಯುಕ್ತಃ ಸರ್ವಶ್ಚಾಂತವಿಧೇಃ ಸ್ತೃತಃ .
 ದ್ವ್ಯಂಗಮೇಕಾಂಗಮಪಿ ವಾ ಸ್ಥಿತಂ ಕಾರ್ಯಂ ಸಮಾಸತಃ .. 266..
 ತತ್ರ ಯುಗ್ಮಂ ಭವೇದ್ವ್ಯಂಗಂ ?? ಚ .
 ಪ್ರವೃತ್ತಮಪಿ ವಿಜ್ಞೇಯಂ ದ್ವ್ಯಂಗಮೇಕಾಂಗಮೇವ ವಾ .. 267..
 ಮಹಾಜನಿಕಮೇಕಾಂಗಂ ದ್ವ್ಯಂಗಂ ಸಂಹರಣಂ ಭವೇತ್ .
 ಸ್ಥಿತಾದಿಕಃ ಪ್ರವೃತ್ತಾಂಗ ಏವಮಂತರ್ವಿಧಂ ಬುದ್ಧಿಃ .. 268..
 ಉಲ್ಲೋಪ್ಯಕೇ ಸದಾ ಯೋಜ್ಯ ಊಹಾಪೋಹವಿಶಾರದೈಃ .
 ?? ಪಾತಾಶ್ಚೈಕಾನ್ನವಿಂಶತಿಃ .. 269..
 ವಸ್ತುಪ್ರಮಾಣಂ ಕರ್ತವ್ಯಂ ತಥೈವ ಚ ಚತುಷ್ಕಲಂ .
 ಆದ್ಯಮಾತ್ರಾದ್ವಯಸ್ಯಾಂತಃ ಶಮ್ಯಾತಾಲಾನ್ವಿತೋ ಭವೇತ್ .. 270..
 ಮಾತ್ರಾತ್ರಯಸ್ಯ ಚಾನ್ಯಸ್ಯ ಶಮ್ಯೈಕಾ ತು ತತಃ ಸ್ತೃತಾ .
 ಚತುರ್ಥ್ಯಾಂ ದ್ವಾದಶಸ್ತಾಲಃ ಪಂಚಮ್ಯಾಂ ಚಾಷ್ಟಮಃ ಸ್ತೃತಃ .. 271..
 ಷಷ್ಠ್ಯಾಂ ತು ದ್ವಿಕಲಾ ಶಮ್ಯಾ ತಾಲಶ್ಚ ದ್ವಿಕಲೋ ಭವೇತ್ .
 ಪುನಶ್ಚ ದ್ವಿಕಲಸ್ತಾಲಃ ಶಮ್ಯಾ ಚ ದ್ವಿಕಲಾ ಪುನಃ .. 272..
 ಶಮ್ಯಾತಾಲಶ್ಚ ತು ?? ಶಮ್ಯಾ ತಾಲಸ್ತಥೈವ ಚ .
 ಶಮ್ಯಾತಾಲಸನ್ನಿಪಾತ ಇತಿ ವಸ್ತು ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಂ .. 273..

ಯದಾ ತ್ವರ್ಧಚತುರ್ಥಾನಿ ವಸ್ತುನಿ ಪ್ರಕರೀ ಭವೇತ್ .
 ಪಶ್ಚಿಮಾರ್ಧಂ ತದಸ್ಯೈವ ತದರ್ಧಂ ಪ್ರಾಗ್ನಿವೇಶಯೇತ್ .. 274..
 ಕನಿಷ್ಠಾಸಾರಿತೇನಾಸ್ಯ ಕಾರ್ಯಂ ಸಂಹರಣಂ ತತಃ .
 ಪಾದಃ ಪೂರ್ವಸಮಃ ಕಾರ್ಯಸ್ತ್ವ ಪರಾಂತಕಶಾಖಯಾ .. 275..
 ಉವೇಣಕೇ ದ್ವಿತೀಯೋಽಪಿ ತಸ್ಯೈವ ಪ್ರತಿಶಾಖಯಾ .
 ಅನಿತ್ಯಃ ?? ತಾಲೋ ಮಾಷಘಾತಸ್ತತಃ ಪರಂ .. 276..
 ಮಾಷಘಾತೋ ದ್ವಾದಶಕಲಸ್ತಸ್ಯ ಪಾತವಿಧಿಃ ಸ್ವ(ಸ್ವ)ಯಂ .
 ಕರ್ತವ್ಯಾ ದ್ವಿಕಲಾ ಶಮ್ಯಾ ತಾಲೋ ದ್ವಿಕಲ ಏವ ಚ .. 277..
 ಪುನಶ್ಚ ದ್ವಿಕಲಸ್ತಾಲಃ ಶಮ್ಯಾ ಚ ದ್ವಿಕಲಾ ಪುನಃ .
 ತತಶ್ಚೈಕಕಲಸ್ತಾಲಸನ್ನಿಪಾತಃ ಕಲಾತ್ರಯೇ .. 278..
 ಪ್ರಾಯೇಣ ಮಾಷಘಾತಶ್ಚ ವಿವಧಾಂಗಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ .
 ಸನ್ನಿಪಾತಶ್ಚ ಪಶ್ಚಾರ್ಧಃ ಕದಾಚಿದುಪವರ್ತನಂ .. 279..
 ತಸ್ಯ ಸ್ಯಾತ್ಕಲಿಕೇನೈವ ತಚ್ಛೋಘಂ ಪಂಚಪಾಣಿನಾ .
 ಸಂಧಿಯರ್ಧಾಕ್ಷರೇಣೈವ ಕರ್ತವ್ಯಃ ಪಂಚಪಾಣಿನಾ .. 280..
 ಏಕಕಂ ವಿವಧೋ ವಾಪಿ ತಸ್ಯಾಂಗಂ ಸಮುದಾಹೃತಂ .
 ಅನ್ಯಸ್ಯ ಚತುರಸ್ರಸ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತೋ ಯೋ ವಿಧಿಃ ಸ್ಮೃತಃ .. 281..
 ವಿವಧಾಂಗೇನ ತೇನೈವ ಚತುರಸ್ರಕಮಿಷ್ಯತೇ .
 ಸಂಧಿವದ್ವಜ್ರತಾಲಶ್ಚ ದ್ವಿಧಾ ಸಂಪಿಷ್ಟಕಂ ಸ್ಮೃತಂ .. 282..
 ಸಪ್ತಾಂಗಂ ದ್ವಾದಶಕಲಂ ದ್ವಾದಶಾಂಗೇ ತಥೈವ ಚ .
 ನಿಷ್ಕಾಮಮಾದಿತಃ ಕೃತ್ವಾ ಶಮ್ಯಾಸ್ತಿಸ್ರಃ ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ .. 283..
 ತಾಲತ್ರಯಂ ತತಶ್ಚೈವ ಶಮ್ಯಾತಾಲೌ ತತಃ ಪರಂ .
 ಶಮ್ಯಾತಾಲೌ ತತಃ ಕಾರ್ಯೌ ಸನ್ನಿಪಾತೋಽನ್ಯ ಏವ ಚ .. 284..
 ತುವೇಣಕೇ ತು ಸಪ್ತಾಂಗೇ ಸಂಪಿಷ್ಟಕಮಿದಂ ಸ್ಮೃತಂ .
 ದ್ವಿಶಮ್ಯಾಲಯೋಗೇನ ದ್ವಾದಶಾಂಗೇಽಪಿ ಚೇಷ್ಯತೇ .. 285..
 ಪಾತಾ ನವೈಕಾದಶ ವಾ ಸಂಪಿಷ್ಟಕಮುದಾಹೃತಂ .
 ವಜ್ರವಸ್ತ್ರಂ ಪ್ರಯೋಕ್ತವ್ಯಮುಪವರ್ತನಮೇವ ಚ .. 286..
 ಯುಕ್ತವಿವಧವೃತ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಪ್ರವೇಣೀ ದ್ವಿವಿಧಾ ಸ್ಮೃತಾ .
 ಪಂಚಪಾಣಿಃ ಪ್ರಕರ್ತವ್ಯಾ ಪ್ರವೇಣ್ಯಾ ತು ಯಥಾಕ್ಷರಾ .. 287..
 ದ್ವಿಕಲೋ ವಾಪಿ ಮಿಶ್ರೋ ವಾ ಪ್ರಯೋಗೋಽಜ್ಞವಶಾನುಗಃ .
 ಅಂತೇ ವಾಸ್ಯಾಃ ಪ್ರಕರ್ತವ್ಯಃ ಕದಾಚಿದುಪವರ್ತನಂ .. 288..
 ಪಂಚಪಾಣಿವಿಧಾನೇನ ಯಥೋಕ್ತೇನೈವ ತದ್ಭವೇತ್ .

ದ್ವಿತೀಯಪಾತತಾಲೇನ ಹ್ಯಪಪಾತಶ್ಚ ಕೀರ್ತ್ಯತೇ .. 289..
 ವಜ್ರತಾಲೇನ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಕ್ರಮಂ ಸಂಹರಣಸ್ಯ ತು .
 ರೋವಿಂದಕೇ ತು ಷಣ್ಮುತ್ರಾಃ ಪಾತಾಶ್ಚೈಕಾನ್ನವಿಂಶತಿಃ .. 290..
 ?? ಮಾತ್ರಾಣಾಂ ಪಂಚಾನಾಂ ಪಾತ ಇಷ್ಯತೇ .
 ತಾಲಃ ಶಮ್ಯಾರ್ಧತಾಲಶ್ಚ ಶಮ್ಯಾತಾಲಸ್ತಥೈವ ಚ .. 291..
 ಪಂಚಾನಾಮಪಿ ಮಾತ್ರಾಣಾಂ ವಿಧಿರೇಷ ಯಥಾಕ್ರಮಂ .
 ಚತುರ್ದಶೋಽಪಿ ಪಂಚಮ್ಯಾ ಮಾತ್ರಾಯಾಸ್ತಾಲ ಇಷ್ಯತೇ .. 292..
 ?? ತು ಯಾ ತುಲ್ಯಾ ಷಷ್ಟೀ ಮದ್ರಕಮಾತ್ರಯಾ .
 ಇತಿ ಪಾದಸ್ತಥಾಷ್ಟೌ ಚ ಕಲಾಪಾದಾದುಪೋಹನಂ .. 293..
 ತತಶ್ಚೈವ ಪ್ರಯೋಕ್ತವ್ಯಂ ದ್ವಿಕಲಂ ಪ್ರತ್ಯುಪೋಹನಂ .
 ಘಾತಶ್ಚೇತ್ಯನ್ನಿಪಾತಶ್ಚ ವಿವದೈಕಪ್ರಯೋಜಿತಾಃ .. 294..
 ವರ್ಣಾನುಕರ್ಮೋಷ್ವಕಲಃ ಸ್ವಲ್ಪಃ ಪ್ರಸ್ತಾರ ಇಷ್ಯತೇ .
 ತುಲ್ಯವರ್ಣೋಪನಹನೋ ದ್ವಿತೀಯಃ ಪಾದ ಇಷ್ಯತೇ .. 295..
 ಶರೀರತಾಲಕರ್ತವ್ಯಃ ಪ್ರಕಾರೋಽಪಿ ವಿಶೇಷತಃ .
 ದ್ವಿಕಲೇನೈವ ಕರ್ತವ್ಯೋ ವಿಶೇಷಾತ್ಪಂಚಪಾಣಿನಾ .. 296..
 ಕಲಾ ದ್ವಾದಶ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಂ ಪ್ರಮಾಣಂ ಚಾಸ್ಯ ತತ್ತ್ವತಃ .
 ರೋವಿಂದಕಶರೀರಂ ತು ಷಟ್ಕಲೋಪೋಹನಂ ಸ್ಮೃತಂ .. 297..
 ವಿವಧಂ ವಾಪಿ ವೃತ್ತಂ ವಾ ತಸ್ಯಾದೌ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಾ .
 ಆಕಾರವೃತ್ತಪರುಷೋಽತ್ರ ?? .. 298..
 ?? ತ್ರಿವಾಕ್ಯಂ ಸ್ಯಾಚ್ಚತುರ್ವಾಕ್ಯಂ ಗತಾ ಸ್ಮೃತಾ .
 ಕಾರ್ಯಂ ತಥಾ ನಿರ್ವಹಣಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಪರಿಧಾನಕೇ .. 299..
 ಇತ್ಯೇತತ್ಪ್ರಥಮಂ ತ್ವಂಗಂ ಲಾಸ್ಯೇ ಗೇಯಪದಂ ಸ್ಮೃತಂ .
 ಸ್ಥಿತಪಾದಸ್ಯ ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ವಿಧಾನಂ ಚಾಪ್ಯತಃ ಪರಂ .. 300..
 ವೃತ್ತಮೇಕಪ್ರಥಮೇ ದ್ವೇ ಯೋಜಯೇತ್ಪಂಚಪಾಣಿನಾ .
 ತತಃ ಪರಂ ತೇ ಭೂಯೋಽಪಿ ಯುಗ್ಮತಾಲೇನ ವಾ ಸ್ಮೃತೇ .. 301..
 ಅವಸಾನಂ ತು ಕರ್ತವ್ಯಂ ತ್ವರಿತಂ ಪಂಚಪಾಣಿನಾ .
 ದ್ವಿಕಲೇನೇತಿ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಸ್ಥಿತಪಾರ್ಶ್ವಂ ಪ್ರಯೋಕ್ತಭಿಃ .. 302..
 ಉಪೋಹ್ಯ ತಾಲಂ ತ್ರ್ಯಸ್ರಂ ವಾ ವೃತ್ತ್ಯಾ ತೈಸ್ತೈಃ ಸಮೈಸ್ತಥಾ .
 ಆಸೀನಪಾದ್ಯಂ ಯುಂಜೀತ ಸರ್ವಭವೈಸ್ತು ಪೌರುಷೈಃ .. 303..
 ಏವಂ ಚತುರ್ಭಿಃ ಪಾದೈಸ್ತು ಸಮೈರರ್ಧವಶಾನುಗೈಃ .
 ಆಸೀನಪಾದ್ಯಂ ಕರ್ತವ್ಯಂ ವಿಧಿವತ್ಪಂಚಪಾಣಿನಾ .. 304..

ಅತೀತಯುಗ್ಮತಲೇನ ಶ್ಲೋಕಃ ಕಾರ್ಯಸ್ತತಃ ಪರಂ .
 ಅಷ್ಟಾದಶ ದ್ವಾದಶ ವಾ ಪದಾನಿ ತು ತತಃ ಪುನಃ .. 305..
 ?? ತ್ತರತಾಲೇನ ತಾಲೇ ನಿರ್ವಹಣಂ ಬುಧಃ .
 ಏತದಾಸೀನಪಾದಸ್ಯ ವಿಧಾನಂ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಂ .. 306..
 ಸ್ಯಾತ್ಪುಷ್ಪಗಂಡಿಕಾ ನಾಮ ಯದಂಗಂ ತನ್ನಿಬೋಧತ .
 ತತ್ತ್ವೈಕಂ ಪೌರುಷಂ ಶ್ಲೋಕಂ ಸಮವೃತ್ತಂ ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ .. 307..
 ಚತುರ್ಭಿಃ ಸನ್ನಿಪಾತೈಶ್ಚ ಜ್ಞೇಯಂ ಚನ್ನೂಪುಟಾಶ್ರಯಂ .
 ಪಾದೇ ಪಾದೇ ತಥೇಷ್ಟಂ ಚ ವಾದ್ಯಂ ನೃತ್ಯಂ ತಥೈವ ಚ .. 308..
 ತತಶ್ಚಾನ್ಯೇ ಸ್ಮೃತಂ ವೃತ್ತೇ ಖಂಜನರ್ಕುಟಸಂಜ್ಞಿತೇ .
 ಅಂತೇ ನಿರ್ವಹಣೇ ಚಾಸ್ಯ ಶೀರ್ಷಕಂ ಪಂಚಪಾಣಿನಾ .. 309..
 ಆವಿಧಶರ್ಯಾಂಗಹಾರೈರುದ್ಧತೈಸ್ತತ್ರಯೋಜಯೇತ್ .
 ಜ್ಯೋತ್ಸಾ ಯಾಂ ಮಂದಿರಾಯಾಂ ವಾ ಸಲಿಲೇ ದರ್ಪಣೇಽಪಿ ವಾ .. 310 .
 ಛಾಯಾಸದೃಶಕಾಂತಸ್ಯ ಪ್ರಹರ್ಷ್ಯಥ ವಿಭೂಷಿತಂ .
 ನೃತ್ಯಂ ಪ್ರಸಾದಕ್ರೀಡಾಯಾಂ ಹೇಲಾದಿಭಿರಲಂಕೃತಂ .. 311..
 ಅಂಗಪ್ರಸ್ತೇದಕಂ ತತ್ರಾವಿಂದ್ಯಾಲ್ಲಾಸ್ಯಂ ಪ್ರಯೋಗವಿತ್ .
 ಚಂಚತ್ಪುಟಸ್ಯ ತಾಲೇನ ತಸ್ಯ ಪ್ರಕ್ರೀಡಿತಂ ಭವೇತ್ .. 312..
 ಮಾತ್ರಾವೃತ್ತಸಮ್ಮೇಃ ಪಾದ್ಯೈಃ ಶ್ಲೋಕಬಂಧೋ ಭವೇದಧ .
 ಬಹ್ವಕ್ಷರಾರ್ಥಸಂಯುಕ್ತಂ ತೋಟಕಂ ಪಂಚಪಾಣಿನಾ .. 313..
 ದ್ವಿಕಲೇನ ಪ್ರಕರ್ತ್ವ್ಯಂ ಮಿಶ್ರೇಣೈಕಕಲೇನ ವಾ .
 ಪ್ರಯೋಚಕಂ ಚ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಗುರುಪ್ರಾಯೋಕ್ಷರಾನ್ವಿತಂ .. 314..
 ಯಥಾಕ್ಷರೇಣ ತ್ರೈಸ್ರೇಣ ಸನ್ನಿಪಾತೈಸ್ತಥಾಷ್ಟಭಿಃ .
 ವಿವದೈಕಕಸಂಯುಕ್ತಂ ಕೈಶಿಕೀಜಾತಿಮಾಶ್ರಿತಾ .. 315..
 ತ್ರ್ಯಂಗವಿಭ್ಜೇದಕಂ ವಿಂದ್ಯಾದ್ಯುಕ್ತಂ ಪ್ರಕ್ರೀಡಿತಾದಿಭಿಃ .
 ಅನಿಷ್ಕುರಶ್ಚಕ್ಷುಷ್ಯ ಪದಂ ಗಾಂಧಾರೀಜಾತಿಮಾಶ್ರಿತಂ .. 316..
 ಚಂಚತ್ಪುಟೇನ ಯೋಕ್ತವ್ಯಂ ?? ಕಲೇನ ತು .
 ಚತುಃಷಷ್ಟಿಃ ಸನ್ನಿಪಾತಾಸ್ತಸ್ಮಿಂಶ್ಚೈವ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಾಃ .. 317..
 ಯಥಾ ಮಾರ್ಗಕಲೋಪೇತಾ ವಿದಾರೀ ವಿವಧಾನ್ವಿತಃ .
 ಅಂಗಹಾರಾನ್ಸವಿಷ್ಕಂಭಾನ್ವೈವ ಚಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ .. 318..
 ಕೇವಲಂ ಪೌರುಷೈರ್ಭಾವೈರ್ವಾರ್ಕ್ಯಂ ನಾಮ್ನಾಪಿ ತೇನ ಯತ್ .
 ನರ್ಕುಟಂ ಖಂಜಕಂ ಚೈವ ತ್ರಿವಿಧಂ ನ ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ .. 319..
 ಸೈಂಧವೀಮಾಶ್ರಿತಂ ಭಾಷಾಂ ಜ್ಞೇಯಂ ಸೈಂಧವಕಂ ಬುಧೈಃ .

ರೂಪವಾದ್ಯಾದಿಸಂಯುಕ್ತಂ ಯುಗ್ಮತಾಲಕೃತಂ ತಥಾ .. 320..
 ವಿತಸ್ತಾಲಿಪ್ತಮಾರ್ಗೇಣ ಸೈಂಧವಂ ವಾದ್ಯಮಿಷ್ಯತೇ .
 ನ ಪಾರ್ಥಂ ಸ್ವಲ್ಪಮಪ್ಯತ್ರ ಪ್ರಕುರ್ವೀತ ವಿಚಕ್ಷಣಃ .. 321..
 ಮುಖಪ್ರತಿಮುಖೋಪೇತಂ ತಥಾ ಚಂಚೂಪುಟಾಶ್ರಯಂ .
 ಯಥಾಕ್ಷರೈಃ ಸನ್ನಿಪಾತ್ಯೆಸ್ತಥಾ ದ್ವಾದಶಭಿಯುತಂ .. 322..
 ನೇಕಯುಕ್ತಿವಿಚಿತ್ರಾರ್ಥಂ ಪೌರುಷಂ ಭಾವಮಿಶ್ರಿತಂ .
 ಏಕಾಂಗಶೀರ್ಷಕಂ ಗತ್ಯಾ ದ್ವಿಭೂಷಂ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಂ .. 323..
 ಉತ್ತಮೋತ್ತಮಕೇ ತ್ವಾದೌ ನರ್ಕುಟಂ ಸಂಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ .
 ಸ್ತೋಕಂ ವಿಚಿತ್ರಾರ್ಥಪದಂ ತಥಾ ಚೈವೋಪಪಾದಯೇತ್ .. 324..
 ತತಶ್ಚ ವಸ್ತುಕಂ ಕಾರ್ಯಮಪರಾಂತಕಶಾಖಯಾ .
 ಯಥಾಕ್ಷರೇಣ ಕಾರ್ಯಂ ತು ಶೀರ್ಷಕಂ ಪಂಚಪಾಣಿನಾ .. 325..
 ಉತ್ತಮೋತ್ತಮಕಂ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ಹೇಲಾನ್ಯತ್ಯವಿಭೂಷಿತಂ .
 ಕೋಪಪ್ರಸಾದಬಹುಲಂ ಸವಿಕ್ಷೇಪೈರುಪಕ್ರಮೈಃ .. 326..
 ಸಂಲಾಪರಚಿತ್ಯನಿತ್ಯಮುಕ್ತಪ್ರತ್ಯುಕ್ತಮಿಷ್ಯತೇ .
 ವಜ್ರಾರ್ಥೇನ ಪ್ರಕರ್ಯಾಸ್ತು ತಸ್ಯ ತಾಲವಿಧಿಃ ಸ್ಮೃತಃ .. 327..
 ತತಸ್ತು ಶೀರ್ಷಕಂ ಕಾರ್ಯಂ ಸಂಯುಕ್ತಂ ಪಂಚಪಾಣಿನಾ .
 ಉಕ್ತಪ್ರತ್ಯುಕ್ತಮೇವಂ ಹಿ ಯಥೋಕ್ತಂ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಂ .. 328..
 ಏವಮೇತದ್ಬುದ್ಧಿಜ್ಞೇಯಂ ಮಾಣಂ ತಾಲಪ್ರಮಾಣತಃ .
 ತದ್ಗಾಥಾಪಾಣಿಕಾದೀನಾಂ ಸಪ್ತರೂಪಂ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಂ .. 329..
 ಯಸ್ತು ತಾಲಂ ನ ಜಾನಾತಿ ನ ಸ ?? ನ ವಾದಕಃ .
 ತಸ್ಮಾತ್ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನೇನ ಕಾರ್ಯಂ ತಾಲಾವಧಾರಣಂ .. 330..
 ಅಂಗಭೂತಾ ಹಿ ತಾಲಸ್ಯ ಯತಿಪಾಣಿಲಯಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ .
 ತ್ರಯೋ ಲಯಾಸ್ತು ವಿಜ್ಞೇಯಾ ದ್ರುತಮಧ್ಯವಿಲಂಬಿತೇ .. 331..
 ಛಂದೋಕ್ಷರಪದಾನಾಂ ಹಿ ಸಮತ್ವಂ ಯತ್ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಂ .
 ಕಲಾಕಲಾಂತರಕೃತಃ ಸ ಲಯೋ ಮಾನಸಂಜ್ಞಿತಃ .. 332..
 ಶ್ಲೋತೋಗತಾ ಚ ಗೋಪುಚ್ಛಾ ?? ಚಾತ್ರ ವಿಧಾಯ ಚ .
 ?? ಭೃತ್ಯವರ್ಣಾನಾಮಕ್ಷರಾಣಾಮಥಾಪಿ ವಾ .. 333..
 ?? ?? ಯತಿಃ ಸ್ಯಾತ್ತು ಗೀತವಾದ್ಯಸಮಾಶ್ರಯಃ .
 ಸಮಪಾಣಿಶ್ಚ ವಿಜ್ಞೇಯೋ ಹ್ಯವಪಾಣಿಸ್ತಥೈವ ಚ .. 334..
 ತಥೈವೋಪರಿಪಾಣಿಶ್ಚ ಗೀತವಾದ್ಯಸಮಾಶ್ರಯಃ .
 ಲಯೇ ನಯಂ ಸಮಂ ವಾದ್ಯಂ ಸಮಪಾಣಿಃ ಪ್ರಕೀರ್ತ್ಯತೇ .. 335..
 ಬ್ರುವಾದ್ಯದವಕೃಷ್ಟಂ ಸ್ಯಾತ್ಸೋರ್ಧವಪಾಣಿಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ .

ಲಯಸ್ಯೋಪರಿ ಯದ್ವಾದ್ಯಂ ಪಾಣಿಃ ಸ ಉಪಕೀರ್ತ್ಯತೇ .. 336..
ತತಃ ಸ್ಥಿತಲಯೋ ಯೋ ವೈ ಸನ್ನಿಪಾತೋ ವಿಧೀಯತೇ .
ಸ ತು ಮಧ್ಯಲಯಪ್ರಾಪ್ಯ ಸನ್ನಿಪಾತದ್ವಯಂ ಭವೇತ್ .. 337..
ರುತಂ ಚಾಪಿ ಲಯಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಸನ್ನಿಪಾತಚತುಷ್ಟಯಂ .
ಯಾವತ್ತತ್ರಾಂತರಕೃತಾ ದ್ರುತಮಧ್ಯಲಯೋ ಹಿ ಸಃ .. 338..
ಸೋರ್ಧಪಾಣಿಸ್ತು ವಿಜ್ಞೇಯಾಸ್ತನ್ಯೈರ್ದ್ರುತಲಯಾಶ್ರಯಾಃ .
ಅತಃ ಊರ್ಧ್ವಂ ಪ್ರಮಾಣಂ ತು ಕಲಾನಾಂ ನ ವಿಧೀಯತೇ .. 339..
ಇತಿ ಭಾರತೀಯೇ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರೇ ತಾಲವಿಧಾನೋ ನಾಮಾಧ್ಯಾಯ ಏಕತ್ರಿಂಶಃ .

——
Natya Shastra Chapter 31

pdf was typeset on June 1, 2025

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

